

Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

HIGHLIGHT

ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบัญชีบริหาร
เพื่อการเงินที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติ
ในประเทศไทย

เมษายน - มิถุนายน 2568

ISSUE 114

Scan QR Code
for Digital file

Driving Innovation in Accounting for a Sustainable Future

ความท้าทายของ Enterprise AI
กับมืออาชีพการวางระบบบัญชี

Driving Innovation
in Accounting
for a Sustainable Future

2 เมษายน

วันคล้ายวันพระราชสมภพ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณวราชนกดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์
รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Editor's TALK

สวัสดิสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีทุกท่าน

ในโลกที่เต็มไปด้วยความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ (VUCA World) เราต่างเผชิญกับความท้าทายรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นภาวะเงินเฟ้อ ตลาดทุนที่ผันผวน หรือความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ แล้วในฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะมีบทบาทอย่างไรในการช่วยให้เศรษฐกิจและสังคมเติบโตอย่างยั่งยืน?

หนึ่งในคำตอบนั้น คือ “นวัตกรรม” (Innovation) ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนวิชาชีพบัญชีสู่อนาคต ไม่ว่าจะเป็น Robotic Process Automation (RPA), Cloud Accounting หรือ Data Analytics and Reporting เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาด และเสริมสร้างคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจทางธุรกิจ

ใน Newsletter ฉบับที่ 114 นี้ มีบทความต่าง ๆ ที่สภาวิชาชีพบัญชีเตรียมมาให้ทุกท่านได้ศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องนวัตกรรมการบัญชี ดังนี้

- ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบัญชีบริหารเพื่อการเงินที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติในประเทศไทย
- Driving Innovation in Accounting for a Sustainable Future
- ความท้าทายของ Enterprise AI กับมืออาชีพการวางระบบบัญชี
- วิธีการบัญชีคาร์บอนแบบหลักการบัญชีคู่ที่ไม่ใช่ตัวเงิน Non-monetary Double-entry Carbon Accounting Method
- การใช้ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ Generative AI ในการวางแผนภาษีในประเทศไทย
- การใช้ข้อมูลหมายเพื่อบรรเทาผลร้ายจากการบริหารข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษีอากร
- คำถาม - คำตอบ เรื่อง การรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) ตามพระราชกำหนดภาษีส่วนเพิ่ม พ.ศ. 2567
- ฯลฯ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามกันมาโดยตลอด ในช่วงก่อนวันหยุดสงกรานต์นี้ ขอให้ทุกท่านเดินทางโดยสวัสดิภาพ มีความสุขในการพักผ่อนกับครอบครัว เต็มพลังใจแล้วกลับมาลุยงานกันใหม่มาคร้บ

จดหมายข่าว

โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่อยู่ เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก)
แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10110

ที่ปรึกษา

- ภัทรลดา สง่าแสง
กรรมการสภาวิชาชีพบัญชี
และประชาสัมพันธ์
- ดร.เจนเนตร มณีนาค
ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี
- กิตติพงษ์ เลิศอนันต์
- วีระเดช เตชะวรินทร์เลิศ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- กริน กัมยก
ผู้จัดการส่วนงานสื่อสารองค์กร
- สุชมลย์ แก้วสนั่น
- ชยการณ นกุล
- กฤษณะ แก้วเจริญ
- จิราวัฒน์ เพชรชู
- ชัยฤทธิ์ อนันตะ
เจ้าหน้าที่ส่วนงานสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลขรายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผล โดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา

เผยแพร่เป็นรายไตรมาส

ข้อมูลติดต่อ

Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook

<https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID

@tfac.family

หมายเหตุ: การอ่านวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ ให้นับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 หัวข้อ

issue No.114

เมษายน - มิถุนายน
2568

ความท้าทายของ Enterprise AI
กับมืออาชีพการวางระบบบัญชี

Driving Innovation in Accounting
for a Sustainable Future

วิธีการบัญชีคาร์บอนแบบหลักการบัญชีคู่ที่ไม่ใช้ตัวเงิน
Non-monetary Double-entry Carbon
Accounting Method

ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบัญชีบริหาร
เพื่อการเงินที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติในประเทศไทย

นักบัญชีนวัตกรรม
พลิกโฉมการบัญชีด้วย ESG และเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

การประยุกต์ใช้ Machine Learning
ในงานสอบบัญชี: ยกระดับประสิทธิภาพ
ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ESG กับทิศทางการปรับตัวของ
นักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย ตอนที่ 10

คำถาม-คำตอบ
เรื่อง การรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax)
ตามพระราชกำหนดภาษีส่วนเพิ่ม พ.ศ. 2567

สรุปการประชุม The 16th Annual AOSSG Meeting
วันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2567 ณ ประเทศปาปัวนิวกินี

การใช้ปัญญาประดิษฐ์ซึ่งสร้างสรรค์
Generative AI ในการวางแผนภาษีในประเทศไทย

การใช้ข้อกำหนดเพื่อบรรเทาผลร้าย
จากการบริหารข้อมูลเพื่อการจัดเก็บภาษีอากร

การดำเนินงานและทิศทางการดำเนินงานของ
คณะกรรมการมาตรฐานจรรยาบรรณระหว่าง
ประเทศสำหรับนักบัญชี

TAC 2025: สนามประลองไหวพริบ
ทางบัญชีระดับประเทศ

สัมพันธสมาคมชาติที่กาญจนบุรี กับ SRT Royal
Blossom Exclusive Trip for TFAC Members
and Friends

05

10

12

18

21

24

27

30

32

41

53

56

59

62

ความท้าทายของ
Enterprise AI
กับมืออาชีพ
การวางระบบบัญชี

05

Driving Innovation
in Accounting
for a Sustainable Future

10

ขับเคลื่อนนวัตกรรม
ด้านการบัญชีบริหาร
เพื่อการเงินที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติ
ในประเทศไทย

18

นักบัญชีนวัตกรรม
พลิกโฉมการบัญชีด้วย ESG
และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

21

โดย รวงศาสตราจารย์ศรีณีย์ ชูเกียรติ
 อาจารย์ประจำ สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี
 ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จอมสุรางค์ เรืองประพันธ์
 อาจารย์ประจำ สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี
 ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.อวาช สิงโตกุล
 อาจารย์ประจำ สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี
 ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความท้าทายของ Enterprise AI กับมืออาชีพการวางระบบบัญชี

บทนำ

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) แบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะปี 2023 ที่ ChatGPT เริ่มได้รับการใช้งานอย่างแพร่หลาย บ่งชี้ความนิยมของ **Generative AI (Gen-AI)** เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ชนิดหนึ่งที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น การร่างบทความ แผนธุรกิจ แผนการตลาด การนำเสนอผลงาน ออกแบบร้านค้า ไปสเตอร์ และผลิตภัณฑ์ สร้างคลิปวิดีโอ และอื่น ๆ GenAI มีอีกหลายแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมนอกเหนือจาก ChatGPT แล้ว ยังมี เช่น Gemini Copilot และ DeepSeek เป็นต้น ทำให้องค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในองค์กร (หรือที่เรียกว่า Enterprise AI)

ในอนาคตรอนใกล้จะมีอาชีพการวางระบบบัญชี จึงหนีไม่พ้นที่ต้องช่วยพัฒนาระบบบัญชีที่ต้องประยุกต์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ากับวงจรการประมวลผลข้อมูล ตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลรายการค้ามาบันทึก จัดเก็บ ประมวลผล และจัดเตรียมรายงานและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจทางธุรกิจ ทำให้เกิดคำถามว่าจะพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ของระบบบัญชีอย่างไร เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามาใช้ในองค์กรร่วมกับระบบบัญชีได้อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน

Enterprise AI

Enterprise AI เป็นการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาปรับใช้กับองค์กร ด้วยการพัฒนาอัลกอริทึม (Algorithm) และโมเดลข้อมูลเฉพาะสำหรับความต้องการของธุรกิจ ด้วยการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)” ผสานเข้ากับเครื่องมือต่าง ๆ ที่องค์กรใช้งานอยู่ เช่น ซอฟต์แวร์บัญชี ระบบ ERP และระบบ CRM ช่วยทำให้กระบวนการทางธุรกิจขององค์กรเป็นระบบอัตโนมัติและสามารถดึงข้อมูลเชิงลึกจากฐานข้อมูลจำนวนมากมาใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มทั้งประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กร

กรณีศึกษาการพัฒนา Enterprise AI ในต่างประเทศ

จากการที่หนึ่งในผู้เขียนได้รับงบประมาณจากฝ่ายวิชาการคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปประชุมวิชาการระดับนานาชาติ Asian Academic Accounting Association (FourA) Annual Conference 2024 ระหว่างวันที่ 24 - 26 พฤศจิกายน 2567 ณ เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม มีหนึ่งในหัวข้อที่เกี่ยวกับ Enterprise AI คือ *“The Effect of Artificial Intelligence Target Setting and Performance Evaluation on Employee Job Behavior and Performance”* ของ **ดร.มูฮัมหมัด อิสลาม บิสวาส** อาจารย์ภาควิชาการบัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยนอร์ทเซาท์บังกลาเทศ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการกำหนดเป้าหมายและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการทำงานและผลการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดสำคัญของงานวิจัยนี้ คือ จำเป็นต้องทำการวิจัยผลกระทบของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากการพัฒนาที่รวดเร็วของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และมีความเป็นไปได้ที่ผลกระทบของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์จะลดลงหลังจากใช้งานซ้ำหลายครั้ง

กรณีศึกษาการพัฒนา Enterprise AI ในประเทศไทย

ปัจจุบันวงการธุรกิจในประเทศไทย โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยี บริษัทซอฟต์แวร์หรือบริษัทเทคโนโลยี รวมไปถึงสถาบันการศึกษา ต่างก็ตื่นตัวในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น

บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)

ได้บูรณาการ Gen-AI หลากหลายแพลตฟอร์ม อาทิ ChatGPT Gemini Claude และ DeepSeek ซึ่งรวมเรียกว่า Agilis AI เข้ากับระบบ Agilis ERP ภายใต้สถาปัตยกรรมไมโครเซอร์วิส (Microservice) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้กับกิจการหลากหลายมิติ ตัวอย่างเช่น

การประยุกต์ใช้ ChatGPT ในการจัดทำรายละเอียดข้อมูลสินค้ากว่า 60,000 รายการ และนำเข้าสู่ระบบ Agilis ERP โดยอัตโนมัติ การดำเนินการดังกล่าวช่วยแก้ไขปัญหาคงความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลสินค้าที่สะสมมาเป็นเวลานานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าหนึ่งพันบาท

การพัฒนาระบบค้นหาสินค้าด้วยรูปภาพ(Image Search) โดยใช้ Gen-AI ประมวลผลภาพช่วยให้ลูกค้าสามารถค้นหาผลิตภัณฑ์ที่ต้องการได้เพียงอัปโหลดรูปภาพโดยไม่จำเป็นต้องทราบชื่อหรือรายละเอียดของสินค้าซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกและให้ประสบการณ์การเลือกซื้อสินค้าที่ราบรื่น

การนำ Gen-AI มาสร้างระบบ AI Chat เพื่อให้บริการตอบคำถามและให้คำแนะนำแก่ลูกค้าแบบอัตโนมัติตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งสามารถจัดการกับคำถามที่พบบ่อยให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า และช่วยแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริการลูกค้าดีขึ้น

นอกจากนี้ บริษัท สยามโกลบอลเฮาส์ จำกัด (มหาชน) ยังได้เปิดให้พนักงานทั่วทั้งองค์กรสามารถเข้าถึงและใช้งาน Gen-AI ผ่านระบบ Agilis AI เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น ตอกย้ำความมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมในอุตสาหกรรมค้าปลีกวัสดุก่อสร้างและอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน

TRCLOUD หนึ่งในซอฟต์แวร์บัญชีบนคลาวด์ที่ได้รับความนิยม เป็นซอฟต์แวร์ที่พัฒนาโดยคนไทย ได้นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาช่วยลูกค้าในการใช้งานซอฟต์แวร์ เพื่อเปลี่ยนให้การทำบัญชีบน TRCLOUD เป็นเรื่องง่าย รวดเร็ว และแม่นยำ และช่วยลดข้อผิดพลาดจากเดิมที่การทำงานด้วยมือ ตัวอย่างเช่น

การนำ Gen-AI มาอ่านบิลค่าใช้จ่ายที่ผ่านการสแกนและบันทึกเข้าไปในระบบ แล้วสั่งให้บันทึกบัญชีต่อโดยอัตโนมัติ ตัวอย่างการลงบันทึกบัญชีของบิลค่าใช้จ่ายดังกล่าว ในระยะเวลา 2 เดือนของการใช้งาน พบว่า Gen-AI สามารถบันทึกบัญชีเองได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ลดเวลาและค่าใช้จ่าย

การนำ Gen-AI มาช่วยจับคู่ข้อมูลระหว่างยอดที่กิจการบันทึกบัญชีและใบแจ้งยอดเงินฝากที่ธนาคารส่งมาให้ เป็นระบบอัตโนมัติ ทำให้การจัดทำงบกระทบบยอดเงินฝากธนาคารเป็นไปอย่างรวดเร็ว แม่นยำ ลดเวลาและค่าใช้จ่าย

การนำ Gen-AI มาช่วยสร้างเอกสารทางบัญชี เช่น QQ (ใบเสนอราคา) SO (คำสั่งขาย) BL (ใบวางบิล) IV (ใบแจ้งหนี้) PR (ใบขอซื้อ) PO (ใบสั่งซื้อ) และ AP (บัญชีเจ้าหนี้) ด้วยการดึงข้อมูลจากโปรแกรม Chat มาสร้างเอกสารทางบัญชี ทำให้การจัดทำเอกสารทางบัญชีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ลดเวลาและค่าใช้จ่าย

CHULALONGKORN
BUSINESS SCHOOL

LUCA: Accountant Intelligence (AI)

เป็น Gen-AI ที่เกิดจากโครงการความร่วมมือระหว่างภาควิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับบริษัท กลสิกร บิซิเนส-เทคโนโลยี กรุ๊ป (KBTG) ในการเปิดโอกาสให้คณาจารย์และนิสิตได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนา Gen-AI ร่วมกัน เพื่อพัฒนาให้ LUCA มีศักยภาพพร้อมเป็นบัญชีบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี 2568 ที่ต้องการเป็น The University of AI โดยคาดหวังว่า LUCA จะเป็นผู้ช่วยอาจารย์ในหลักสูตรบัญชีที่สำคัญจากความสามารถในการตอบคำถามข้อสงสัยที่นำเชื่อถือ และสามารถกระจายให้สถาบันการศึกษาต่างๆ ใช้ในการพัฒนานักศึกษาหลักสูตรบัญชีได้ และในอนาคตก็เชื่อว่า สามารถพัฒนา LUCA ให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชี ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบการทุจริต ผู้ตรวจสอบภายใน ที่ปรึกษาภาษี และแม้แต่แนวทางระบบบัญชี เพื่อช่วยพัฒนาองค์กรในหลากหลายมิติได้

CHULALONGKORN
BUSINESS SCHOOL

Gen-AI ที่เชี่ยวชาญด้านบัญชีภาษีอากร เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างภาควิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ บริษัท ศาลาแดง จำกัด ที่เชี่ยวชาญในการวางระบบอีอาร์พีและการพัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยีตามความต้องการของลูกค้า ต้องการพัฒนา Gen-AI ให้เชี่ยวชาญด้านบัญชีภาษีอากร สามารถทำงานร่วมกับซอฟต์แวร์บัญชีและอีอาร์พีต่าง ๆ ได้ เพื่อนำไปช่วยกิจการต่าง ๆ ในการตรวจสอบภาษีและวางแผนภาษี

สถาบันการศึกษา กับ Enterprise AI

จากวิสัยทัศน์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.วิเลิศ ภูริวัชร กำหนดให้เป็น The University of AI คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้ส่งเสริมให้ทุกวิชาในทุกหลักสูตร นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการเรียนการสอน สำหรับภาควิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหลายวิชาในกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์โดยตรง เช่น หลักสูตรบัญชีบัณฑิต มีวิชาบิกเดตาอะนาไลติกส์ทางการบัญชี และวิชาเทคโนโลยีการจัดการกระบวนการธุรกิจ และหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มีวิชาดาต้าอะนาไลติกส์สำหรับการบัญชีที่ได้สอนและให้ความสำคัญกับ Enterprise AI เพื่อมาช่วยจัดการกระบวนการทางธุรกิจ

ขององค์กรให้เป็นระบบอัตโนมัติ และสามารถดึงข้อมูลเชิงลึกจากฐานข้อมูลจำนวนมากมาใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ วิชาสัมมนา ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิชาที่ให้ความรู้พื้นฐานสำคัญสำหรับการเป็นมืออาชีพการวางระบบบัญชี เริ่มจากการออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture Framework: EA Framework) การออกแบบสถาปัตยกรรมระบบ ERP แห่งอนาคต กรณีศึกษา ระบบ ERP บนโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของประเทศไทย และการกำกับดูแลและการทำงานที่สำคัญของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และยังได้จัดการเรียนการสอนในรูปของแฮกกาธอน (Hackathon) โดยให้นักศึกษารวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันระดมสมองเสมือนหนึ่งเป็นทีมที่ปรึกษาด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายในระยะเวลาที่จำกัด และต้องช่วยกันคิดเชิงออกแบบเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจหรือสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจให้กับกิจการจริงที่ทำงานอยู่บนซอฟต์แวร์ TRCLOUD ด้วยเทคโนโลยีกระบวนการทำงานอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ทำให้เห็นพัฒนาการของ UiPath แพลตฟอร์มการสร้างและกำกับ RPA ขั้นนำของโลก ที่ปัจจุบันได้บูรณาการ Robot เข้ากับ Agentic AI ทำให้ UiPath กลายเป็นแพลตฟอร์มชั้นนำในการสร้างและกำกับทั้ง “โรบอท (Robots)” สำหรับกระบวนการทางธุรกิจที่อิงตามกฎเกณฑ์ (Rules-based) คือ สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานไว้ล่วงหน้าได้ และการตัดสินใจชัดเจน เหมาะกับงานที่ต้องการความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพสูง และ “ผู้ช่วยอัจฉริยะ (AI Agent)” สำหรับกระบวนการทางธุรกิจที่อิงตามเป้าหมาย (Goals-based) คือ สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้อย่างอิสระ และการตัดสินใจสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เหมาะกับงานที่ต้องการความสามารถในการปรับตัวสูง จุดเด่นของ Agentic AI คือ สามารถนำมาช่วยลดภาระงานซ้ำซ้อนและตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว แต่ก็ยังมีประเด็นด้านการควบคุมความปลอดภัยและด้านจริยธรรม ซึ่งหากได้รับการออกแบบและบริหารจัดการอย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม ผู้เขียนเชื่อว่าคงจะได้เห็น Agentic AI มีบทบาทเป็น “ผู้ร่วมงานเสมือน” ในองค์กรต่าง ๆ อย่างแพร่หลายในอนาคต นับเป็นเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกที่เปลี่ยนโฉมการทำงานและช่วยยกระดับศักยภาพขององค์กรอย่างแท้จริง

unสรุป

จากการที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ วาระปี 2563-2566 ได้พัฒนาและเผยแพร่โครงสร้างหลักสูตรมืออาชีพ การวางระบบบัญชี (Open Curriculum Framework) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนแม่บทการเรียนรู้ด้านการวางระบบบัญชี ผ่านทางเว็บไซต์ สภาวิชาชีพบัญชี เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2566 เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ของระบบบัญชี ในการพัฒนาศักยภาพให้พร้อมเป็นมืออาชีพการวางระบบบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 8 ด้าน คือ

นั้ยังไม่ได้ครอบคลุมด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ จึงเป็นโอกาสที่สภาวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาจะพัฒนาแผนแม่บทการเรียนรู้ด้านการวางระบบบัญชีและโครงสร้างหลักสูตรมืออาชีพการวางระบบบัญชีเพิ่มเติม ในด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้มืออาชีพการวางระบบบัญชีสามารถออกแบบการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามาใช้ในองค์กร (Enterprise AI) ร่วมกับระบบบัญชีได้อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรมจะช่วยองค์กรเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขัน สามารถเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลก

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการพัฒนาแผนแม่บทการเรียนรู้ด้านการวางระบบบัญชี ภายใต้คณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการวางระบบบัญชี (วาระปี 2563-2566) สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2566), โครงสร้างหลักสูตรมืออาชีพการวางระบบบัญชี (Open Curriculum Framework) ส่วนหนึ่งของแผนแม่บทการเรียนรู้ด้านการวางระบบบัญชี, ค้นวันที่ 15 มีนาคม 2568 จาก https://tools.tf.ac.or.th/e-downloads/guest/index.php?id=309&fbclid=IwAR0W7ld62u6-ag-ID_zmcMpugOltFS7fvtzH1R9TxGC2SgaVP2TK5mj-SU.
- ธนพล สถิตวิทยากุล, จารุภา วิภูญโญ และกฤษฎา เกตุศร. (2567), AI in TRCLOUD กับแนวทางการพัฒนานิสิตบัญชี, เอกสารประกอบการ Facebook Live ของเพจบัญชีออนไลน์ ค้นวันที่ 15 มีนาคม 2568 จาก <https://www.facebook.com/BanshiOnline/videos/3506989072778600>.
- เยาวลักษณ์ ขาดิษฐ์ชาชัย และศรัณย์ ชูเกียรติ. (2565), “มืออาชีพการวางระบบบัญชี” กับการสร้างความยั่งยืนของ ASEAN CPA และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไทย, จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, หน้า 8 - 12, ตุลาคม - ธันวาคม 2565.
- ศรัณย์ ชูเกียรติ. (2557), ระบบสารสนเทศทางการบัญชี, ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.
- TRCLOUD. (2568), TRCLOUD การทำ Reconcile ด้วย AI, ค้นวันที่ 15 มีนาคม 2568 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=DTUsSazT3gw>.
- TRCLOUD. (2568), การใช้ AI สร้างเอกสาร [QO-SO-BL-IV-PR-PO-AP] โดยคัดลอกข้อมูลจากโปรแกรม Chat, ค้นวันที่ 15 มีนาคม 2568 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=0ltMAKTL9uQ>.
- 9Expert Training. (2568), Agentic AI คืออะไร, ค้นวันที่ 15 มีนาคม 2568 จาก <https://www.9experttraining.com/articles/agentic-ai-%E0%B8%84%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%AD%E0%B8%B0%E0%B9%84%E0%B8%A3>.
- Mohammad Islam Biswas. (2024). The Effect of Artificial Intelligence Target Setting and Performance Evaluation on Employee Job Behavior and Performance. In Proceeding of Asian Academic Accounting Association (FourA) Annual Conference 2024 Date: 24-26 Nov 2024. Venue: Dolce by Wyndham Hanoi Golden Lake, Hanoi, Vietnam.

โดย นางสาวศิริรัฐ ชัยโตเวชการ
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

Driving Innovation in Accounting for a Sustainable Future

สมัยก่อน ถ้าพูดถึง “บัญชี” เราอาจนึกถึงภาพนักบัญชีนั่งกับหน้ากับตารางตัวเลขในสมุดบัญชี หรือในตารางใน Excel แต่เดี๋ยวนี้โลกเปลี่ยนไปแล้ว งานบัญชีไม่ได้แค่เก็บข้อมูลเงินเข้า-ออกอีกต่อไป มันกลายเป็น

เครื่องมือที่ช่วยให้โลกเราน่าอยู่ขึ้นได้ด้วย ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ในวงการบัญชี เราสามารถทำให้ธุรกิจเติบโตไปพร้อมกับดูแลสิ่งแวดล้อม และสังคมได้ด้วย

ทำไมบัญชีต้องเป็นนวัตกรรม ?

การทำบัญชีในยุคต่อไปนี้ แคร่รู้ว่าเดือนนี้บริษัทกำไรเท่าไรคงไม่พอแล้ว ลูกค้า พนักงาน หรือแม้แต่คนทั่วไปอยากรู้ด้วยว่า “**บริษัทคุณทำอะไรกับโลกบ้าง ?**” เช่น จำนวนการปล่อยคาร์บอนการช่วยชุมชน นวัตกรรมในงานบัญชีจะเข้ามาช่วยให้เราตอบคำถามเหล่านี้ได้ เช่น ถ้าใช้ AI มาช่วย

วิเคราะห์ข้อมูล จะบอกได้เลยว่าบริษัทใช้เงินไปกับอะไรบ้างมีส่วนใดที่สิ้นเปลืองหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อไปการใช้ระบบบัญชีที่คำนึงถึงความยั่งยืนจะทำให้เรารายงานในรูปแบบใหม่ ๆ ในเชิงสิ่งแวดล้อม เช่น “**เดือนนี้กำไรดี แต่เราใช้น้ำมากไป**”

วิธีการใหม่ ๆ ที่ทำให้งานบัญชีไม่น่าเบื่อ

แล้วเราจะเอานวัตกรรมมาใส่ในงานบัญชีได้ยังไงบ้าง ? มาดูกันแบบง่าย ๆ

1 ใช้เทคโนโลยีให้เป็นเพื่อน

ลองนึกถึง Blockchain ที่เป็นเหมือนสมุดบัญชีดิจิทัลที่โกงไม่ได้เพราะระบบสามารถแกะรอยของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เช่น บริษัทที่ซื้อวัตถุดิบจากฟาร์มสามารถเช็คได้เลยว่าต้นทางมาจากที่ไหน ปลุกแบบรักษ์โลกจริงหรือเปล่า ส่วน AI ก็ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลมหาศาลได้ในพริบตา อย่างเช่น บอกว่า **“เดือนนี้ค่าไฟพุ่งนะ ลองพิจารณาเปลี่ยนมาใช้พลังงานแสงอาทิตย์ดีกว่าไหม ?”**

2 อัปเดตนักบัญชีให้เก่งรอบด้าน

นักบัญชีสมัยนี้ไม่ใช่แค่บวกลบเลข ต้องรู้เรื่องเทคโนโลยี เรื่องโลกด้วย เช่น ต้องศึกษาว่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกคำนวณอย่างไร หรือศึกษาหาแอปพลิเคชันใหม่ ๆ มาช่วยทำให้การทำงานง่ายขึ้น เปลี่ยนจากนักบัญชีธรรมดาเป็น **“นักบัญชีสายกรีน”**

3 ชวนเพื่อนจากทีมอื่นมาช่วย

นักบัญชียุคใหม่ต้องมีการประสานงานและร่วมมือกับฝ่ายอื่น เช่น จับมือกับนักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่จะช่วยบอกว่าน้ำ 1 ลิตรที่บริษัทใช้ มันกระทบอะไรบ้าง แล้วนักบัญชีก็เอามาคำนวณเป็นตัวเลขให้ชัดเจน การทำงานเป็นทีมกับฝ่ายอื่น ๆ เช่นนี้จะทำให้เราได้ข้อมูลในมุมมองอื่นที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้านความยั่งยืนมากขึ้น

ตัวอย่าง เช่น Unilever มีการผนวกบัญชีไปกับเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยดูว่าโรงงานใช้พลังงาน และปล่อยคาร์บอนเท่าไร แล้วนำเสนอเป็นรายงานด้านความยั่งยืนนอกเหนือไปจากงบกำไรขาดทุน โดยนำตัวชี้วัดเหล่านั้น มาใช้ในการตั้งเป้าหมายในการลดคาร์บอน จึงสามารถบอกลูกค้าได้อย่างมั่นใจว่า **“ซื้อสินค้าจากเรา ได้ช่วยโลกไปด้วย !”**

หรือร้านกาแฟเล็ก ๆ สามารถใช้ระบบบัญชีที่ตรวจสอบต้นทุน จนเช็คได้เลยว่าซื้อเมล็ดกาแฟจากฟาร์มไหนถูกกว่าและดีต่อชาวบ้านด้วย สามารถนำไปเป็นจุดขายในการโฆษณาได้ว่าเป็น **“กาแฟอร่อยที่สนับสนุนเกษตรกร !”**

หรืออย่าง Patagonia แบรินด์เสื้อผ้าสายรักษ์โลก เขาใช้บัญชีแบบ Blockchain ที่ดูทุกขั้นตอนการผลิตเลย ตั้งแต่ฝ้ายมาจากไหน ใช้สารเคมีอะไรหรือไม่แล้วนำมาเขียนรายงานให้ลูกค้าดูอย่างโปร่งใส ทำให้คนเชื่อใจและอยากสนับสนุน

แน่นอนว่าเรื่องแบบนี้มันไม่ง่าย อาจจะต้องลงทุนซื้อโปรแกรมใหม่ ต้องฝึกคน ต้องหาข้อมูลในมุมที่ไม่คุ้นเคย แต่ถ้าคิดอย่างมีวิสัยทัศน์ จะเห็นได้ว่ามันคือโอกาสทองที่ใครเริ่มก่อนก็จะได้เปรียบเพราะเป็นกระแสของโลกที่ยิ่งงี้ก็ต้องไปทางนี้แน่นอน

การทำบัญชีในโลกแห่งอนาคตจึงไม่ใช่แค่ตัวเลข ในกระดาษแต่เป็นเครื่องมือที่ทำให้เราเห็นว่าเงินที่ใช้ไปได้สร้างประโยชน์หรือโทษอะไรให้กับโลกบ้าง ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีหรือวิธีคิดใหม่ ๆ งานบัญชีจะช่วยให้ธุรกิจโตแบบไม่ทิ้งโลกไว้ข้างหลังได้ วันนี้เราเริ่มได้ง่าย ๆ จากสิ่งเล็กๆ เช่น ลดการใช้กระดาษในออฟฟิศ โดยมีเป้าหมายระยะยาวที่จะมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนวงการบัญชีให้เป็นการบัญชีเพื่อความยั่งยืน

โดย รศ. ดร.พรรณนิภา รอดวรรณ-
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

วิธีการบัญชีคาร์บอน แบบหลักการบัญชีคู่ที่ไม่ใช้ตัวเงิน Non-monetary Double-entry Carbon Accounting Method

ความเป็นมา¹

เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายที่จะป้องกันไม่ให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงเกินกว่า 1.5 องศาเซลเซียส นานาประเทศพยายามหามาตรการหรือกลไกที่จะส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศของตน โดยให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศน้อยที่สุด จากการศึกษาได้ข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับพบว่า กลไกตลาด (Carbon market) เป็นกลไกที่เหมาะสมในการที่จะส่งเสริมให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพในมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์ มีการซื้อขายคาร์บอนเครดิต ในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่ปี 2559 จนถึงปัจจุบัน กิจกรรมซื้อขายคาร์บอนเครดิตและกิจการทั่วไปจึงต้องติดตามนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการบัญชีคาร์บอนแบบหลักการบัญชีคู่ที่ไม่ใช้ตัวเงิน²

ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการบัญชีการเงิน กำหนด วัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงิน ลักษณะเชิงคุณภาพ งบการเงิน และองค์ประกอบ การรับรู้รายการ การวัดค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล และแนวคิดเกี่ยวกับเงินทุนและการรักษาระดับเงินทุน การบัญชีใช้หลักการบัญชีคู่และหน่วยวัดเป็นเงินตรา ตารางที่ 1 เปรียบเทียบหลักการบัญชีคู่ของการบัญชีทางการเงินและการบัญชีคาร์บอนที่ไม่ใช้ตัวเงิน ดังนี้

¹พรรณนิภา รอดวรรณ Carbon Credit, Newsletter ฉบับที่ 113 เดือนมกราคม - มีนาคม 2568 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

²Howard Cheung, Non-monetary double-entry carbon accounting method for entities in emission trading systems, Journal of Cleaner Production. Volume 422, 10 October 2023, 138475. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0959652623026331#preview-section>

ตารางที่ 1 หลักการบัญชี (Debit-Credit)

Monetary Financial Accounting		Non-Monetary-Carbon Accounting
หน่วยวัด	เงินตรา-บาท ฯลฯ	ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO ₂ e) หรือกิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (kgCO ₂ e)
หมวดบัญชี	สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ ค่าใช้จ่าย	สินทรัพย์(A) หนี้สิน(L) ทุน(E)
สมการบัญชี	$A = L + E$	$A = L + E$
รายงาน (งบ)	- งบฐานะการเงิน - งบกำไรขาดทุน - งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น - งบกระแสเงินสด	- งบดุล (Balance Sheet) - งบกำไรขาดทุน (Income Statement) - งบกระแสการไหลของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต (Statement of flow of carbon emission allowance and carbon credit)

ชื่อรายการและสมการบัญชีในระบบบัญชีคาร์บอน

ตารางที่ 2 แสดงรายการ ความหมายและหน่วยวัดของระบบบัญชีคาร์บอน ดังนี้

■ ตารางที่ 2 ชื่อรายการ ความหมายและหน่วยวัด

ชื่อย่อ	ชื่อรายการ (หน่วยวัด)	ความหมาย (หน่วยวัด)
A	Asset (tonnes-CO ₂ e)	สินทรัพย์ (ตัน-CO ₂ e)
C	Carbon emission that is not yet offset (tonnes-CO ₂ e)	การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ยังไม่ได้รับการชดเชย (ตัน-CO ₂ e)
Cm	Carbon emission allowance (tonnes-CO ₂ e)	ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน (ตัน-CO ₂ e)
Cm,r	Carbon emission allowance receivable (tonnes-CO ₂ e)	ลูกหนี้ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน (ตัน-CO ₂ e)
Cm,p	Carbon emission allowance payable (tonnes-CO ₂ e)	ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ (tonnes-CO ₂ e)
Cp	Carbon emission payable (tonnes-CO ₂ e)	การปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ (ตัน-CO ₂ e)
Cv	Carbon credit (tonnes-CO ₂ e)	คาร์บอนเครดิต (ตัน-CO ₂ e)
Cv,r	Carbon credit receivable (tonnes-CO ₂ e)	ลูกหนี้คาร์บอนเครดิต (ตัน-CO ₂ e)
Cv,p	Carbon credit payable (tonnes-CO ₂ e)	เจ้าหนี้คาร์บอนเครดิตที่ต้องชำระ (ตัน-CO ₂ e)
E	Equity (tonnes-CO ₂ e)	ส่วนของผู้ถือหุ้น (ตัน-CO ₂ e)
L	Liability (tonnes-CO ₂ e)	หนี้สิน (ตัน-CO ₂ e)

สมการบัญชี

$$1. A = L + E$$

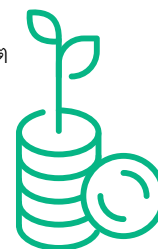
สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น

$$2. A = Cm + Cm,r + Cv + Cv,r$$

สินทรัพย์ = ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอน + ลูกหนี้ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอน + คาร์บอนเครดิต + ลูกหนี้คาร์บอนเครดิต

$$3. L = C + Cp + Cm,p + Cv,p$$

หนี้สิน = การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ยังไม่ได้รับการชดเชย + การปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ + ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ + คาร์บอนเครดิตที่ต้องชำระ

รายงาน (งบ)

1. งบดุลการบัญชีคาร์บอน (Carbon Accounting Balance Sheet)

ตารางที่ 3 แสดงตัวอย่างงบดุลการบัญชีคาร์บอนที่คล้ายกับงบฐานะการเงินของการบัญชีการเงินซึ่งประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น และเป็นหลักบัญชีคู่ที่สมดุลกัน คือ สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น

■ ตารางที่ 3 ตัวอย่าง งบดุลการบัญชีคาร์บอน

สินทรัพย์		ตัน-CO2e	
สินทรัพย์หมุนเวียน			
	ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอน (Carbon emission allowance - Cm)	1,000	
	คาร์บอนเครดิต (Carbon credit – Cv)	<u>100</u>	
	รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,100
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
	ลูกหนี้ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอน (Carbon emission allowance receivable - Cm,r)	500	
	คาร์บอนเครดิต (Carbon credit receivable - Cv,r)	<u>100</u>	
	รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		600
รวมสินทรัพย์			1,700

■ ตารางที่ 3 ตัวอย่าง งบดุลการบัญชีคาร์บอน (ต่อ)

หนี้สินระยะสั้น (หมุนเวียน)			
	การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ยังไม่ได้รับการชดเชย (that is not yet offset - C)	1,200	
	ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ (Carbon emission allowance payable - Cm,p)	0	
	รวมหนี้สินระยะสั้น (หมุนเวียน)		1,200
หนี้สินระยะยาว (ไม่หมุนเวียน)			
	การปล่อยคาร์บอนที่ต้องชำระ (Carbon emission payable - Cp)		8,000
	รวมหนี้สิน		9,200
	ส่วนของผู้ถือหุ้น		(7,500)
	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,700
ทุนหมุนเวียน (Working Capital) = สินทรัพย์หมุนเวียน – หนี้สินหมุนเวียน = 1,100 - 1,200			(100)

2. งบกำไรขาดทุน (Income Statement)

■ ตารางที่ 4 ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน

ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน		ตัน-CO2e
	รายได้	
	ซื้อค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน (Purchase of Carbon emission allowance - Cm)	1,000
	ซื้อคาร์บอนเครดิต (Purchase of carbon credit)	100
	ซื้อคาร์บอนเครดิตอนาคต (Purchase of carbon credit future)	100
	ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนในอนาคตเพิ่มขึ้นโดยการโอน/ตรวจสอบสินค้าคงคลัง และทรัพย์สิน (Future carbon emission allowance increase by inventory and property transfer/ review)	500
รวมรายได้		1,700

■ ตารางที่ 4 ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน (ต่อ)

ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน		ตัน-CO2e
ค่าใช้จ่าย	รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากกว่าที่คาดไว้ (Reporting more greenhouse gas emission than expected)	(100)
	การปล่อยคาร์บอนติดลบในอนาคต/การศักยภาพการสร้างคาร์บอนเครดิตโดยสินค้าคงคลังและการโอนทรัพย์สิน/รีวิว (Future negative carbon emission/ carbon credit generation potential reduction by inventory and property transfer/ review)	(8,000)
	ศักยภาพในการปล่อยคาร์บอนในอนาคตเพิ่มขึ้นโดยสินค้าคงคลังและการโอนทรัพย์สิน/การตรวจสอบ (Future carbon emission potential increase by inventory and property transfer/ review)	(1,000)
	รวมค่าใช้จ่าย	(9,100)
	ขาดทุนสุทธิ	(7,400)

3. งบกระแสการไหลของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน และคาร์บอนเครดิต (Statement of flow of carbon emission allowance and carbon credit) แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนและรายการคาร์บอนเครดิตตลอดระยะเวลารายงานเดียว กับงบการปล่อยคาร์บอน ตามตัวอย่างตารางที่ 5 ดังนี้

■ ตารางที่ 5 ตัวอย่างงบกระแสการไหลของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต

ตัวอย่างงบกระแสการไหลของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต			ตัน-CO2e
ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน Carbon emission allowance	กระแสเข้า Inflow	การจัดสรรค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน Allocation of carbon emission allowance	1,000
		การซื้อ (ขาย) ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน Purchase (Sale) of carbon emission allowance	0
		การยืม (ให้กู้ยืม) ของค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน Borrowing (lending) of carbon emission allowance	0
		การรับ (จ่าย) ดอกเบี้ยในค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอน Receiving (paying) interest in carbon emission allowance	0
		การเลิกใช้ค่าเพื่อการปล่อยคาร์บอนเพื่อชดเชยการปล่อยคาร์บอน Retirement of carbon emission allowance to offset carbon emission	0
	กระแสออก Outflow		

■ ตารางที่ 5 ตัวอย่างงบกระแสการไหลของค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต (ต่อ)

ตัวอย่างงบกระแสการไหลของค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต			ตัน-CO ₂ e
		ค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนไม่ถูกต้อง Invalid carbon emission allowance	0
		การไหลของค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนสุทธิ Net flow of carbon emission allowance	1,000
คาร์บอนเครดิต Carbon Credit	กระแสเข้า Inflow	การซื้อ (ขาย) คาร์บอนเครดิต Purchase (Sale) of carbon credit	100
		การครบกำหนดของฟิวเจอร์คาร์บอนเครดิต Maturity of carbon credit futures	0
		การกู้ยืม (ให้กู้ยืม) คาร์บอนเครดิต Borrowing (lending) of carbon credit	0
		การรับ (จ่าย) ดอกเบี้ยคาร์บอนเครดิต Receiving (paying) interest in carbon credit	0
	กระแสออก Outflow	การเลิกใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อชดเชยการปล่อยคาร์บอน Retirement of carbon credit to offset carbon emission	0
		คาร์บอนเครดิตไม่ถูกต้อง Invalid carbon credit	0
		การไหลของคาร์บอนเครดิตสุทธิ Net flow of carbon credit	100
กระแสการไหลสุทธิของค่าเผื่อการปล่อยคาร์บอนและคาร์บอนเครดิต Net flow of carbon emission allowance and carbon credit			1,100

บทสรุป

วิธีการบัญชีคาร์บอนแบบหลักการบัญชีคู่ที่ไม่ใช่ตัวเงินสำหรับกิจการที่มีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตถือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ควรศึกษาเพิ่มเติม ศักยภาพการปล่อยคาร์บอนในอนาคตถือเป็นหนี้สินระยะยาวและสามารถใช้แนววิธีอัตราส่วนทางการเงินเพื่อประเมินการจัดการคาร์บอนและความเสี่ยงของหน่วยงาน และสิ่งสำคัญคือ ทุกคนต้องรับผิดชอบในการปล่อยคาร์บอนเมื่อซื้อ เมื่อใช้ เมื่อผลิตสินทรัพย์ที่ปล่อยคาร์บอน

โดย ดร.สุวัจชัย แมนะอำนวยชัย

- กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร

- ประธานคณะทำงานพัฒนาและบริหารโครงการคุณวุฒิทางวิชาชีพด้านการบัญชีบริหาร

ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบัญชีบริหาร

เพื่อการเงินที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติในประเทศไทย

ในปัจจุบัน แนวคิด “การเงินที่ยั่งยืน” (Sustainable Finance) ได้รับความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากองค์กรต้องเผชิญกับแรงกดดันจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และลูกค้า ที่ต้องการให้ธุรกิจดำเนินงานด้วยความโปร่งใสและคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG - Environmental, Social, and Governance)

การบัญชีบริหาร มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้องค์กรปรับกลยุทธ์ทางการเงินให้รองรับแนวคิดด้านความยั่งยืนผ่าน นวัตกรรมด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล และเครื่องมือวัดผลทางการเงินที่ครอบคลุมมิติ ESG ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรที่ต้องการเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางนวัตกรรมในบัญชีบริหารเพื่อการเงินที่ยั่งยืน

1. การใช้ตัวชี้วัดทางการเงินที่สอดคล้องกับความยั่งยืน (Sustainability Performance Metrics)

องค์กรควรพัฒนาตัวชี้วัดด้าน ESG ควบคู่กับตัวชี้วัดทางการเงิน เช่น

ต้นทุนคาร์บอน (Carbon Cost Accounting)

คำนวณผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและต้นทุนที่เกี่ยวข้อง

อัตราส่วนผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment – SROI)

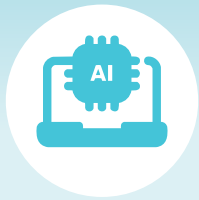
วัดผลกระทบที่ธุรกิจมีต่อสังคม

ต้นทุนรวมของความเป็นเจ้าของ (Total Cost of Ownership – TCO)

พิจารณาต้นทุนตลอดวงจรชีวิตของสินค้า/บริการ รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2. การใช้ AI และ Big Data ในการวิเคราะห์ต้นทุนและคาดการณ์ความเสี่ยง

การนำ AI และ Machine Learning

มาใช้ในการคาดการณ์ต้นทุนพลังงาน และการบริหารทรัพยากร ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การใช้ Big Data Analytics

วิเคราะห์ พฤติกรรมการใช้ทรัพยากร เพื่อลดการใช้พลังงานหรือของเสียที่เกิดขึ้น จากกระบวนการผลิต

ตัวอย่างการนำไปใช้:

บริษัทพลังงานรายใหญ่ในไทย ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ ของระบบพลังงานหมุนเวียน ซึ่งช่วยลดต้นทุนค่าไฟฟ้ากว่า 15% ต่อปี

3. การใช้แนวคิดบัญชีต้นทุนสิ่งแวดล้อม (Environmental Cost Accounting)

องค์กรต้องสามารถคำนวณและรายงานต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มลพิษ และของเสีย เพื่อให้สามารถกำหนด กลยุทธ์ทางธุรกิจที่ยั่งยืนได้ เช่น

การใช้ Life Cycle Costing (LCC)

คำนวณต้นทุนสิ่งแวดล้อม ตลอดอายุของผลิตภัณฑ์

การประเมิน Carbon Footprint

และนำมาใช้เป็นตัวชี้วัด ในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างการนำไปใช้:

ห้างสรรพสินค้าในประเทศไทย ใช้ระบบวิเคราะห์ Carbon Footprint ของซัพพลายเชน และปรับเปลี่ยนไปใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ ซึ่งช่วยลดการปล่อยคาร์บอนได้กว่า 20% ภายใน 3 ปี

4. การจัดทำรายงานแบบบูรณาการ (Integrated Reporting - IR)

แทนที่จะใช้รายงานทางการเงินแบบดั้งเดิม องค์กรสามารถใช้ Integrated Reporting ซึ่งรวมข้อมูลทางการเงินและข้อมูล ESG ไว้ในรายงานเดียว เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน

ตัวอย่างการนำไปใช้:

บริษัทอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ ในไทย ได้นำแนวทาง Integrated Reporting มาใช้ในการรายงานผลประกอบการ โดยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอาคารประหยัดพลังงานและ โครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ทำให้สามารถดึงดูดนักลงทุน ESG Fund เพิ่มขึ้นถึง 30%

ความท้าทายและโอกาสของไทยในการขับเคลื่อนการเงินที่ยั่งยืน

ความท้าทาย:

- 1 **ขาดความเชี่ยวชาญด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ ESG**
นักบัญชีส่วนใหญ่ยังคุ้นเคยกับรูปแบบบัญชีแบบดั้งเดิม

- 2 **การปรับตัวด้านเทคโนโลยี**
องค์กรบางแห่งยังไม่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่พร้อมรองรับการวิเคราะห์ข้อมูล ESG

- 3 **การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดด้านการกำกับดูแล**
หลายองค์กรยังไม่คุ้นชินกับมาตรฐาน ESG ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

โอกาส:

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)
ได้ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล ESG และสนับสนุนบริษัทจดทะเบียนให้ใช้แนวทาง Sustainability Reporting

ภาคธุรกิจไทยเริ่มสนใจ Green Finance และออกตราสารหนี้เพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Bonds) มากขึ้น

เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, Blockchain และ IoT สามารถช่วยองค์กรบริหารข้อมูล ESG ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทสรุป

การขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการบัญชีบริหารเพื่อการเงินที่ยั่งยืนในประเทศไทยเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันและเติบโตอย่างมั่นคงในยุคที่ ESG กลายเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจของนักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสีย การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ESG และการปรับกลยุทธ์ทางบัญชีให้รองรับความยั่งยืน จะช่วยให้องค์กรในไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาว และเป็นผู้ผู้นำในเศรษฐกิจสีเขียวของภูมิภาค

เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นได้จริง องค์กรควรเริ่มจาก การพัฒนาตัวชี้วัดที่เหมาะสม ลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัล และเสริมสร้างทักษะด้านบัญชีเพื่อความยั่งยืน ให้กับบุคลากร เพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายในโลกธุรกิจยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักบัญชีนวัตกรรม พลิกโฉมการบัญชีด้วย ESG และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

โดย นายราชนิต ไชยรัตน์

- กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการทำบัญชี

- ประธานคณะกรรมการพัฒนาและศึกษา
ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อการทำบัญชี

การเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนอนาคตของการบัญชี

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเทคโนโลยีดิจิทัล (ESG: Environmental, Social, Governance) การดำเนินธุรกิจต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ที่ต้องการแนวทางการจัดการที่มีประสิทธิภาพ วิชาชีพบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความโปร่งใส ควบคุมการเงิน และช่วยธุรกิจตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำ

นักบัญชีในปัจจุบันต้องก้าวข้ามบทบาทดั้งเดิม และพัฒนาเป็น “นักบัญชีนวัตกรรม” (Innovative Accountants) ที่สามารถผสานแนวคิด ความยั่งยืนและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุด การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแนวโน้ม แต่เป็นข้อกำหนดสำคัญที่นักบัญชีต้องเข้าใจและปรับตัวเพื่อให้สามารถนำพาองค์กรให้เติบโตและแข่งขันได้ในระยะยาว

การสร้างนวัตกรรมในสายงานบัญชี

นวัตกรรม หมายถึง การคิดค้น พัฒนา และนำเทคโนโลยีหรือกระบวนการใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร นักบัญชีที่สามารถผสมผสานนวัตกรรมเข้ากับกระบวนการทำงานจะสามารถช่วยให้องค์กรปรับตัวได้รวดเร็วขึ้น ลดความซับซ้อนของระบบบัญชี และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงกลยุทธ์ได้

เทคโนโลยีที่ช่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมทางบัญชี

Generative AI

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถสร้างข้อมูลเชิงวิเคราะห์อัตโนมัติ เช่น การสร้างรายงานทางการเงิน การสรุปข้อมูลทางบัญชี และการตรวจสอบเอกสารบัญชีเพื่อลดข้อผิดพลาด รวมถึงช่วยวิเคราะห์แนวโน้มทางการเงินได้อย่างแม่นยำ

AI และ Machine Learning

เทคโนโลยีที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ตรวจสอบความผิดปกติของธุรกรรม และเพิ่มความแม่นยำในการคำนวณ AI ยังสามารถถูกนำมาใช้ในกระบวนการ Continuous Audit เพื่อตรวจสอบบัญชีแบบเรียลไทม์ ลดความเสี่ยงด้านทุจริต และเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงานทางการเงิน

Blockchain

เทคโนโลยีบล็อกเชนช่วยสร้างระบบบัญชีที่ปลอดภัย โปร่งใส และตรวจสอบได้ง่าย ลดการทุจริตทางการเงิน รวมถึงเป็นเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ ในโลกของการเงิน

Cloud Accounting

เพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลแบบเรียลไทม์ ทำให้สามารถทำงานจากที่ใดก็ได้ และลดการพึ่งพาเอกสารแบบเดิม

Digital Payments II: E-Invoicing

ทำให้การทำธุรกรรมทางการเงินมีความรวดเร็ว ปลอดภัย และโปร่งใส ลดต้นทุนในการบริหารจัดการเอกสาร

การใช้ OCR (Optical Character Recognition)

เทคโนโลยีที่ช่วยให้นักบัญชีสามารถดึงข้อมูลจากเอกสารที่เป็นกระดาษหรือไฟล์ภาพเข้าสู่ระบบดิจิทัลโดยอัตโนมัติ ลดข้อผิดพลาดในการคีย์ข้อมูลและเพิ่มความแม่นยำในการบันทึกบัญชี

การเชื่อมต่อข้อมูลข้ามระบบ (System Interface & Integration)

การพัฒนาแพลตฟอร์มที่สามารถดึงข้อมูลจากหลายระบบ (เช่น ระบบ ERP ระบบบัญชี ระบบต่าง ๆ) มาทำงานร่วมกันได้อย่างไร้รอยต่อ เพื่อลดการทำงานซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ

การใช้ RPA (Robotic Process Automation)

เทคโนโลยีที่ช่วยในงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ เช่น การกรอกข้อมูล การกระทบยอดบัญชี และการสร้างรายงานสามารถทำได้โดยอัตโนมัติ นักบัญชีต้องมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน เพื่อนำ RPA มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นักบัญชีนวัตกรรมจะมีบทบาทสำคัญในองค์กร ที่จะผสมผสานเทคโนโลยีด้วยความเข้าใจกระบวนการทางธุรกิจ กลยุทธ์ขององค์กร ข้อจำกัดในการลงทุน และการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ซึ่งจะเสริมคุณค่าและบทบาทของนักบัญชียิ่งขึ้น

การศึกษาและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักบัญชีสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและมาตรฐานทางบัญชีได้ทัน การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและกฎระเบียบทางบัญชีทำให้การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น นักบัญชีต้องเปิดรับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเพิ่มเติม การเข้าร่วมสัมมนา หรือการฝึกอบรมเฉพาะทาง

การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

นักบัญชีต้องเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ซอฟต์แวร์ทางการเงินและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น AI-driven Accounting และ Cloud-Based Financial Management เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การสนับสนุนจากองค์กร

องค์กรควรสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี การจัดเวิร์กช็อป หรือการสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ภายในองค์กร เพื่อช่วยให้บุคลากรพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง

บทสรุป: การสร้างสมดุลเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

ความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นักบัญชีที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีและแนวโน้มของตลาดจะเป็นผู้ที่สามารถนำองค์กรก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

การส่งเสริมบทบาทของวิชาชีพบัญชีสู่อนาคต การผสมผสานเทคโนโลยี นวัตกรรม และ ESG เข้าด้วยกัน ไม่เพียงแต่ช่วยให้ธุรกิจเติบโต แต่ยังยกระดับวิชาชีพบัญชีให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล นักบัญชีที่มีความสามารถด้านดิจิทัลและแนวคิดเชิงกลยุทธ์จะกลายเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจที่มีคุณค่า และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน

โดย นายปกรณ์ โคตรภูชัย

- Senior Manager – Audit & Assurance
บริษัท ดีลอยท์ พูซ ไร้มัทส์ ไทยแลนด์ จำกัด
- คณะทำงานศูนย์ส่งเสริมการใช้ IT
เพื่อสนับสนุนงานสอบบัญชีภายใต้คณะกรรมการ
วิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี

การประยุกต์ใช้ Machine Learning ในงานสอบบัญชี: ยกระดับประสิทธิภาพ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สวัสดีครับท่านผู้อ่าน สืบเนื่องจากบทความก่อนหน้านี้ (วารสารTFAC Newsletter ฉบับที่ 13 เดือน มกราคม 2568) ที่ได้พูดถึงถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) ในกระบวนการบันทึกบัญชีของกิจการไปแล้วนั้น ในบทความนี้จะกล่าวถึงการประยุกต์ใช้ AI ในงานสอบบัญชี รวมถึงประโยชน์ที่ผู้สอบบัญชีจะได้รับ

เช่นเดียวกับกระบวนการบันทึกบัญชี AI เริ่มมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอบบัญชีจากรูปแบบดั้งเดิมสู่กระบวนการที่ทันสมัยมากขึ้น โดยสำนักงานสอบบัญชีหลายแห่งได้เริ่มนำเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยี AI มาปรับปรุงกระบวนการสอบบัญชี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ช่วยให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีข้อมูลมีขนาดใหญ่ (มีปริมาณมาก) และซับซ้อน วิธีการตรวจสอบแบบดั้งเดิมอาจไม่เพียงพอและใช้เวลามาก

Machine Learning ในการสอบบัญชี: จากแนวคิดสู่การใช้งานจริง

Machine Learning หรือ ML เป็นเทคโนโลยีที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งใช้เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้สามารถ “เรียนรู้” จากข้อมูลได้เหมือนกับที่มนุษย์เรียนรู้จากประสบการณ์ วิธีการทำงานของ ML คือการนำข้อมูลจำนวนมากมาฝึกฝนโปรแกรม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบของข้อมูลได้ เช่นเดียวกับการที่นักบัญชีวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินหลาย ๆ จุดแล้วสังเกตเห็นแนวโน้มหรือจุดผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นในงบการเงิน

ประโยชน์ของการใช้ Machine Learning ในการสอบบัญชี

01

เพิ่มความเร็วและความแม่นยำในการตรวจสอบข้อมูล

การใช้ ML ในการสอบบัญชีช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ โดย ML จะเรียนรู้จากข้อมูลในอดีตเพื่อระบุรูปแบบหรือแนวโน้มที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถตรวจพบความผิดปกติหรือจุดที่อาจมีความเสี่ยงได้เร็วกว่าการตรวจสอบแบบดั้งเดิมที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ด้วยมือ เช่น การทำนายความเสี่ยงของธุรกรรม โดย ML จะวิเคราะห์ข้อมูลในอดีตเพื่อคาดการณ์ว่ารายการบัญชีใดอาจมีข้อผิดพลาดและจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติม

02

ช่วยค้นหาความเสี่ยงและจุดผิดปกติที่อาจถูกมองข้าม

ML มีความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและข้อมูลเชิงลึกที่อาจไม่ชัดเจนในตอนแรก ซึ่งในการตรวจสอบแบบดั้งเดิม ผู้สอบบัญชีอาจมองข้ามจุดสำคัญหรือใช้เวลามากในการค้นหาข้อมูลเหล่านั้น ML สามารถช่วยระบุรายการที่มีความเสี่ยงสูงหรือธุรกรรมที่ผิดปกติได้ทันที ทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น เช่น การตรวจจับ รูปแบบ หรือคุณลักษณะของรายการที่ผิดปกติ ซึ่งอาจจะระบุได้ยากหากใช้การวิเคราะห์ด้วยมือ

03

รองรับการตรวจสอบข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และซับซ้อน

ในปัจจุบัน ข้อมูลทางการเงินและการทำธุรกรรมมีจำนวนมากขึ้นและซับซ้อนมากกว่าเดิม การสอบบัญชีแบบดั้งเดิมอาจไม่สามารถจัดการกับข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ML จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ได้โดยไม่ต้องตรวจสอบทุกรายการด้วยตัวเอง เช่น ในกรณีที่จำนวนรายการมีมากกว่า 1 ล้านรายการ การใช้ Excel อาจไม่เพียงพอ แต่ ML สามารถวิเคราะห์ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

04

ลดความล่าช้าในการตรวจสอบ

การประยุกต์ใช้ ML ในการสอบบัญชีช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดความล่าช้าที่อาจพบในการตรวจสอบแบบดั้งเดิมที่ต้องอาศัยการกำหนดสมมติฐานและการวิเคราะห์ด้วยมนุษย์ การใช้ ML ทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์เชิงลึกหรือการตัดสินใจที่ซับซ้อนได้มากขึ้น

ความท้าทายและข้อควรระวัง

แม้ว่า ML จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการสอบบัญชีได้ แต่ยังคงมีความท้าทายที่ผู้สอบบัญชีพึงระมัดระวัง เช่น ความซับซ้อนของแบบจำลอง การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีในระดับที่ลึกซึ้งเพียงพอ และความจำเป็นในการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล เป็นต้น ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงควรพัฒนาความรู้และทักษะในการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ เพื่อให้การนำ ML มาช่วยในงานสอบบัญชีเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

หนึ่งในประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาเมื่อใช้ ML ในการสอบบัญชี คือ ความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญในวิชาชีพนี้ เนื่องจากแบบจำลอง ML มักมีโครงสร้างที่ซับซ้อนและอาจอธิบายได้ยาก ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบถึงความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของแบบจำลอง รวมถึงต้องสามารถอธิบายที่มาของผลลัพธ์และขั้นตอนการทำงานของแบบจำลองให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้งานจริง เพื่อให้มั่นใจว่าการสอบบัญชียังคงเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินได้

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีควรตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ ML เช่น ความเสี่ยงในการเลือกข้อมูลที่ไม่เหมาะสมมาฝึกแบบจำลอง หรือความเสี่ยงจากการเกิดความลำเอียง (Bias) ในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งอาจทำให้ผลลัพธ์ที่ได้ไม่น่าเชื่อถือ ผู้สอบบัญชีจึงต้องตรวจสอบและทดสอบแบบจำลองอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและเพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประยุกต์ใช้ Machine Learning ในการสอบบัญชีช่วยเพิ่มความแม่นยำและประสิทธิภาพในกระบวนการตรวจสอบ ทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถจัดการกับข้อมูลขนาดใหญ่และซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถระบุความเสี่ยงในการตรวจสอบได้รวดเร็วและสามารถวางแผนการตรวจสอบได้ทันเวลา การนำเทคโนโลยีนี้มาใช้จึงเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการสอบบัญชีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในอนาคต การสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีเข้ากับการทำงาน เพื่อเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ผู้สอบบัญชีจะต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงรักษามาตรฐานวิชาชีพในการสอบบัญชีไว้ได้อย่างครบถ้วน

ที่มา: Pakorn Kotepuchai and Yachai Limpiyakorn, "Machine Learning and Substantive Analytical Procedure in Financial Audit," International Journal of Multidisciplinary Research and Publications (IJMRAP), Volume 6, Issue 12, pp. 169-173, 2024.

ESG กับทิศทางการปรับตัว ของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย

ตอนที่ 10

สวัสดีสมาชิกและผู้อ่านครับ

ฉบับนี้เรากลับมาติดตาม ESG ในส่วนของ S คือ Social ซึ่งหมายถึง Stakeholder ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบ้าง โดยเฉพาะในยุคนวัตกรรมดิจิทัลเช่นนี้

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่า

1. ISSB อยู่ระหว่างการจัดเตรียมข้อมูลการทำมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทุนมนุษย์ (Human Capital)

2. ในยุคนวัตกรรมดิจิทัล โอกาสที่คนจะทำงานสร้างสรรค์ได้รวดเร็วขึ้น แต่ความเสี่ยงเรื่องการเปลี่ยนแปลงการจ้างงานก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

บทความนี้จะขอนำเสนอเรื่องดังกล่าว ให้ธุรกิจ โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน IFRS S ได้ทราบรวมถึงการเชื่อมโยง (Connectivity) ระหว่างงบการเงินกับข้อมูลความยั่งยืนต่าง ๆ ดังนี้

เมื่อเดือนธันวาคม 2566 ISSB เสนอเอกสารการศึกษา เรื่อง Nature and social aspects of climate-related risks and opportunities ในบทความนี้ ขอกล่าวถึงตัวอย่างที่ 3 ในเอกสารดังกล่าว ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อพนักงาน สรุปลงสาระสำคัญดังนี้

ข้อเท็จจริง

กิจการดำเนินงานในอุตสาหกรรมโรงงานกำเนิดพลังงานและไฟฟ้าผลิตไฟฟ้าทั้งแหล่งเชื้อเพลิงฟอสซิลและพลังงานทดแทน และขายไฟฟ้าให้ลูกค้าในประเทศ ดำเนินงานในประเทศที่มี Nationally Determined Contribution (ต่อไปจะเรียกว่า NDC) (ที่เกิดจากข้อตกลงสากลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)

กิจการปฏิบัติตามสอดคล้องกับ NDC โดยกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกใน ปี ค.ศ. 20XY โดยลดโรงงานที่ใช้ถ่านหินภายในปี ค.ศ. 20X0 และเพิ่มการผลิตพลังงานทดแทน X%

กิจการมีพนักงาน X00 คนทำงานในโรงงานที่ใช้ถ่านหิน โรงงานเหล่านี้ดำเนินงานใกล้เคียงกับเหมืองถ่านหินที่เหลือในประเทศ ซึ่งใช้คนมากกว่า X,000 คน

การนำ IFRS S2 มาปฏิบัติใช้

ย่อหน้าที่ 10 ของ IFRS S2 ให้กิจการเปิดเผยข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งารายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเข้าใจความเสี่ยงด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิธีการบริหารจัดการแรงงานของกิจการ เมื่อเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ถือเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศที่สามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะส่งผลกระทบต่ออนาคตของกิจการ

กิจการตัดสินใจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ โดยรวมอยู่ในกลยุทธ์และการตัดสินใจเพื่อผู้ใช้งารายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปได้รับข้อมูลที่มีสาระสำคัญ และกิจการเปิดเผยแผนการบริหารจัดการแรงงานที่เป็นผลมาจากการยุติโรงงานที่ใช้ถ่านหินและเพิ่มการผลิตพลังงานทดแทน

กิจการอธิบายแผนการฝึกอบรมและโยกย้ายพนักงานจากโรงงานที่ใช้ถ่านหินไปยังตำแหน่งอื่นในกิจการ โดยเฉพาะธุรกิจพลังงานทดแทนที่เติบโตขึ้น หรือการให้ออกจากงาน นอกจากนี้ กิจการอธิบายถึงแนวทางร่วมกับสหภาพแรงงานเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านพนักงานต่อไป เช่น แผนเกษียณอายุ ค่าตอบแทนการลาออกโดยสมัครใจ

กิจการเปิดเผยข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประเภทและขอบเขตโปรแกรมที่จะดำเนินการ รวมถึงการฝึกอบรมให้พนักงานที่จะโยกย้ายไปยังตำแหน่งอื่นในกิจการ

ประเภท ขอบเขต และต้นทุนของโปรแกรมที่กิจการจัดเตรียม เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความสามารถการจ้างงานต่อไป และการจัดการการยุติอาชีพ (Career Endings) เช่น การลาออกโดยสมัครใจ และเกษียณอายุ

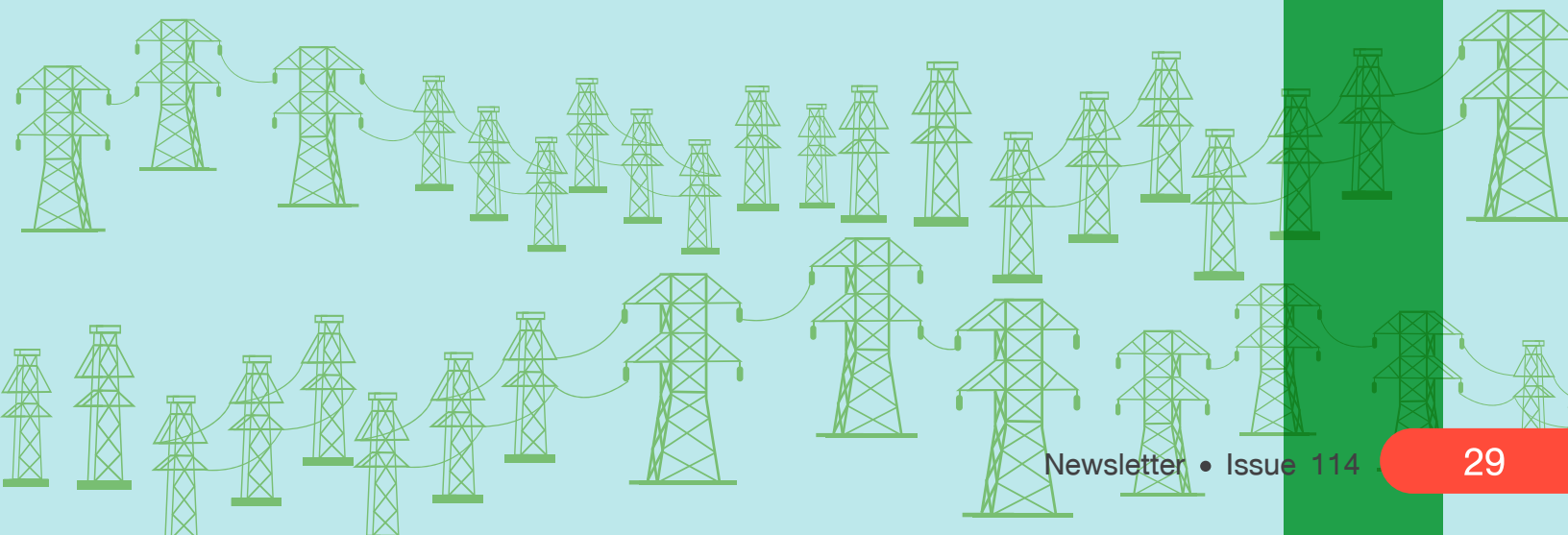
IFRS S2 ให้กิจการเปิดเผยเป้าหมายที่เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ ในเชิงปริมาณที่ได้กำหนด เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการบรรลุ เป้าหมายการโยกย้ายพนักงานโรงงานที่ใช้ถ่านหินเท่าที่สามารถทำได้ โดยกิจการเปิดเผยเป้าหมายในการโยกย้ายพนักงาน X% ใน X00 คน ในโรงงานที่ใช้ถ่านหินไปส่วนอื่นของกิจการ

เอกสารการศึกษานี้กล่าวชัดเจนว่าไม่ได้ครอบคลุมข้อมูล ทั้งหมดที่กิจการต้องเปิดเผย อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติการบรรลุ ความยั่งยืนในประเด็นต่าง ๆ มีความซับซ้อนและต้องผ่านกระบวนการ ดำเนินงานที่หลากหลาย โดยเฉพาะในช่วงปี ค.ศ. 2024-2025 ที่ ISSB อยู่ระหว่างการจัดทำมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ประกอบ กับสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันของไทยในยุคดิจิทัลที่การเติบโต อยู่ในอันดับท้ายของกลุ่มเศรษฐกิจ ASEAN และกระแสการพัฒนา ของ Deep Learning AI Artificial Intelligence ที่ยากจะหลีกเลี่ยง ทำให้คนในยุค X ที่ใกล้เกษียณอายุ อาจพิจารณาตัดสินใจออกจากงาน อีกทั้งกิจการเองก็ต้องการพนักงานที่มีความรู้และทักษะทางด้าน เทคโนโลยีทำให้พนักงานในปัจจุบันปรับตัวไม่ทัน เมื่อกิจการเลิกจ้าง พนักงานก่อนเกษียณอายุตามปกติ ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ในหัวข้อผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง ซึ่งกำหนดวิธีการบัญชีของผลประโยชน์ประเภทนี้ ธุรกิจที่ต้อง บริหารงานบุคคลด้วยวิธีการเลิกจ้างพนักงานบางส่วน

ก่อนการเกษียณอายุปกติ ด้วยเหตุข้อจำกัดด้านการปรับตัวตามยุคดิจิทัล ธุรกิจอาจพิจารณาด้วยความรอบคอบ โดยเริ่มต้นหลังจากกิจการให้ความรู้ดิจิทัลเพื่อให้พนักงานพิจารณาข้อจำกัดส่วนบุคคลและข้อจำกัดของธุรกิจ รวมถึง พนักงานจะได้รับความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ ลดความเครียดของพนักงานที่ต้องเลิกจ้าง ให้โอกาส และเวลาแก่พนักงาน เพื่อปรับตัวฝึกอบรมความรู้ของพนักงานที่จะเลิกจ้าง ร่วมกับการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น ค่าใช้จ่าย การฝึกอบรม การเตรียมการเรื่องผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องเปิดเผยเกี่ยวกับความยั่งยืน ซึ่งต้องระมัดระวัง ความซ้ำซ้อนกับข้อมูลในงบการเงิน

ฉบับหน้า ผู้เขียนขอนำเสนอบทความความก้าวหน้าของการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของประเทศ ที่มีความก้าวหน้า ทั้งสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ให้ผู้อ่านได้ติดตามต่อไป จนกว่าจะพบกันอีกครั้งต่อไป สวัสดีครับ

คำถาม-คำตอบ

เรื่อง การรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) ตามพระราชกำหนดภาษี ส่วนเพิ่ม พ.ศ. 2567 ในงบการเงินไตรมาสที่ 1 ปี 2568

ความเป็นมา

ด้วยประเทศไทยได้มีการตราพระราชกำหนดภาษีส่วนเพิ่ม พ.ศ. 2567 (“พระราชกำหนด”) และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ที่ผ่านมา โดยมีผลใช้บังคับแก่กลุ่มนิติบุคคลข้ามชาติ (Multinational Enterprises (MNEs)) ขนาดใหญ่ที่มีรายได้ในช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนดไม่น้อยกว่า 750 ล้านยูโร¹ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป ซึ่งในพระราชกำหนดดังกล่าวไม่ได้ให้รายละเอียดในการคำนวณภาษีส่วนเพิ่มไว้ (เช่น หลักเกณฑ์การปรับปรุงกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิจากงบการเงินให้เป็นผลกำไรหรือผลขาดทุนเพื่อใช้ในการคำนวณภาษีส่วนเพิ่ม) หรือเงื่อนไขในการลดหรือยกเว้นภาษีส่วนเพิ่ม (เช่น มาตรการผ่อนปรน (Safe harbours)) ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวตามพระราชกำหนดได้กำหนดให้ตราไว้ในกฎหมายลำดับรอง โดยคาดการณ์ว่าจะออกภายในปี 2568 นี้ ส่งผลให้เกิดประเด็นคำถามในทางปฏิบัติกับผู้นำมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ (TAS 12) มาถือปฏิบัติว่ากิจการต้องรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่มดังกล่าวในงบการเงินสำหรับไตรมาสที่ 1 ของปี 2568 นี้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี จึงจัดทำคำถาม-คำตอบฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และให้แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่มตามพระราชกำหนดฉบับนี้

¹ พระราชกำหนดฉบับนี้ใช้บังคับเฉพาะกลุ่ม MNEs ขนาดใหญ่ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทยไม่ว่ากลุ่ม MNEs ของไทยที่ลงทุนในต่างประเทศ หรือกลุ่ม MNEs ของต่างประเทศที่ลงทุนในประเทศไทย ที่มีรายได้ตามงบการเงินรวม (Consolidated Financial Statements) ของบริษัทแม่ในลำดับสูงสุดไม่น้อยกว่า 750 ล้านยูโรอย่างน้อย 2 ใน 4 รอบระยะเวลาบัญชีก่อนหน้ารอบระยะเวลาบัญชีที่พิจารณาหน้าที่การเสียภาษีส่วนเพิ่ม โดยให้เสียภาษีขั้นต่ำทั่วโลก (Global Minimum Tax) ในอัตราที่กำหนดเพื่อกำหนดการแข่งขันทางภาษี

ด้วยพระราชกำหนดฉบับดังกล่าวได้มีผลบังคับใช้แล้ว สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2568 โดยไม่ให้รายละเอียดในการคำนวณภาษีส่วนเพิ่มไว้ ซึ่งรายละเอียดในการคำนวณภาษีส่วนเพิ่ม หรือเงื่อนไขในการลดหรือยกเว้นภาษีส่วนเพิ่มจะถูกตราไว้ในกฎหมายลำดับรอง โดยคาดการณ์ว่าจะออกภายในปี 2568 นี้ แต่ด้วยย่อหน้าที่ 46 ของ TAS 12² ที่กำหนดให้กิจการวัดมูลค่าหนี้สินภาษีเงินได้ของรอบระยะเวลาปัจจุบัน

โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ (Enacted) หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ (Substantively enacted) ภายในสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน ดังนั้น กิจการที่ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ต้องรับรู้รายการภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) ตามพระราชกำหนดฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร ในการจัดทำงบการเงินสำหรับไตรมาสที่ 1 ของปี 2568

คำตอบ

เนื่องจากพระราชกำหนดฉบับนี้ได้ประกาศและมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายแล้ว (Enacted) แม้จะยังไม่มี การตรากฎหมายลำดับรองซึ่งให้รายละเอียดในการคำนวณภาษี ส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) ไว้ก็ตาม แต่ตามพระราชกำหนดก็ได้ กำหนดขอบเขตของกฎหมายลำดับรองไว้ว่าต้องสอดคล้องกับ มาตรการป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษีระหว่างประเทศ (Global Anti-Base Erosion Model Rules) ที่จัดทำขึ้นโดยองค์การ เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development (“OECD”))

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับย่อหน้าที่ 46 ของ TAS 12 กิจการต้องประเมินค่าใช้จ่ายภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) และรับรู้ รายการดังกล่าวโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ OECD (อ้างอิง

ตามมาตรา 23³ และตามหมวด 2 ของพระราชกำหนด) ในการจัดทำ งบการเงินสำหรับไตรมาสที่ 1 ของปี 2568 นี้ โดยกิจการ ต้องถือปฏิบัติตามพระราชกำหนดฉบับนี้ทั้งฉบับและมาตรฐาน การรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องอื่นทั้งหมด เพื่อไม่ให้กิจการรับรู้ ค่าใช้จ่ายภาษีส่วนเพิ่ม (Top-up Tax) ต่ำไป และเมื่อกฎหมาย ลำดับรองได้ประกาศใช้ กิจการต้องปรับปรุงผลต่างที่อาจเกิดขึ้น (หากมี) ทันทีในรอบระยะเวลารายงานนั้น

ทั้งนี้ หากกฎหมายลำดับรองได้ประกาศและมีผลบังคับใช้ ตามกฎหมายภายหลังจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแต่ก่อนวันที่ ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน กิจการต้องถือปฏิบัติกับรายการ ดังกล่าวให้เป็นไปตามย่อหน้าที่ 22.8 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

หมายเหตุ: ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “พระราชกำหนดภาษีส่วนเพิ่ม พ.ศ. 2567” และความสืบหน้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ พระราชกำหนดฉบับนี้ได้ที่เว็บไซต์ของกรมสรรพากร <https://www.rd.go.th/67368.html>

² ย่อหน้าที่ 46 ของ TAS 12 กำหนดว่า “กิจการต้องวัดมูลค่าหนี้สิน (หรือสินทรัพย์) ภาษีเงินได้ของรอบระยะเวลาปัจจุบันและรอบระยะเวลาก่อนตามจำนวนที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระแก่ (หรือได้รับคืนจาก) หน่วยงานจัดเก็บภาษีโดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบ ระยะเวลารายงาน”

³ มาตรา 23 “กรณีที่มีปัญหาในการตีความบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดนี้ให้ตีความโดยคำนึงถึงเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของมาตรการป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษี ระหว่างประเทศ”

สรุปการประชุม

The 16th Annual AOSSG Meeting

วันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2567
ณ ประเทศปากีสถาน

The Asian-Oceanian Standard Setters Group (AOSSG) ได้จัดการประชุมประจำปี ครั้งที่ 16 ระหว่างวันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2567 ณ Islamabad Serena Hotel ประเทศปากีสถาน โดยมี The Institute of Chartered Accountants of Pakistan (ICAP) เป็นเจ้าภาพจัดงาน ซึ่งมี Dr Andreas Barckow ประธานคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB Chair) และ Dr Jianqiao Lu (IASB Member) ร่วมการประชุมในครั้งนี้ด้วย

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มอบหมายให้ผู้แทนจากคณะอนุกรรมการศึกษาและติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ คือ ดร.พิมลวรรณ ชยพรกุล (สุภาพสตรีท่านเดียวที่ร่วมการประชุม On-site) และ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้

ประเด็นที่น่าสนใจจากการประชุม มีดังนี้

IASB Technical Update โดย Dr Andreas Barckow และ Dr Jianqiao Lu
โครงการที่เสร็จในปี 2024

1. การทบทวนหลังการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Post Implementation Review) IFRS 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า และ IFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ส่วนของการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน ส่วนใหญ่ผลสำรวจเห็นว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานฯ เป็นไปด้วยดี

2. มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ IFRS 18 : Primary Financial Statements¹ และ IFRS 19 : Subsidiaries without Public Accountability: Disclosure² ทั้ง 2 ฉบับนี้ จะเริ่มใช้ในต่างประเทศปี 2027 (คาดว่าประเทศไทยจะเริ่มใช้ปี 2028)

3. IASB ยกเลิกการปรับปรุงสำหรับการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน (Business Combination under Common Control) และ IFRS 6 เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่

¹ ข้อมูลเพิ่มเติม IFRS 18

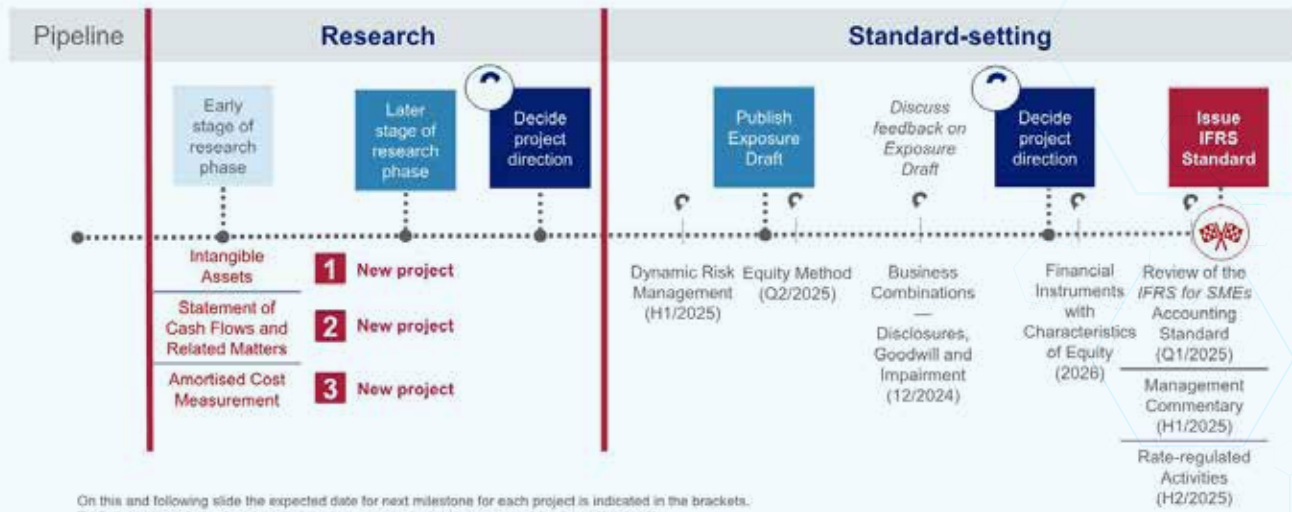
1. ปรับการนำเสนอรายการในงบกำไรขาดทุน เป็น 3 กลุ่ม การดำเนินงาน การลงทุน และการจัดหาเงินและภาษี
2. กำหนดการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ Management Performance Measures (MPM)
3. กำหนดหลักการเกี่ยวกับ Aggregation and Disaggregation

² ข้อมูลเพิ่มเติม IFRS 19

การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทย่อยที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ หลักการสำคัญ คือ หากการรับรู้รายการและการวัดค่าของ IFRS ที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2021 ตรงกับ IFRS for SMEs (TFRS for NPAEs ของประเทศไทยไม่ใช่ฉบับเดียวกับ IFRS for SMEs) จะนำหลักการเปิดเผยข้อมูลใน IFRS for SMEs มาปฏิบัติ แต่หากการรับรู้รายการและการวัดค่าของ IFRS มีความแตกต่าง IASB จะพิจารณากำหนดหลักการเปิดเผยข้อมูลใน IFRS 19 ขึ้นใหม่ตามแนวทางของ IFRS for SMEs

Standard-setting projects in different stages

โครงการใหม่ในปี 2025 (อยู่ในขั้นตอน Research)

1

IASB มีโครงการปรับปรุง IAS 38 เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงตามมุมมองการวิเคราะห์ (Analysis perspective) ไม่ใช่มุมมองการบัญชี (Accounting perspective) วัตถุประสงค์ของโครงการนี้เพื่อปรับปรุงข้อกำหนดต่าง ๆ ให้รองรับธุรกรรมในปัจจุบัน เช่น Intellectual property และ Carbon credit accounting เป็นต้นซึ่งIASBจะรายงานความคืบหน้างานวิจัยในไตรมาส 1 ปี 2025 โดยโครงการนี้อาจใช้เวลาหลายปี

2

โครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสดจะเริ่มดำเนินงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2025 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมของงบกระแสเงินสด เช่นการจัดประเภทรายการตามกิจกรรม การรวมหรือการแยกข้อมูลในงบกระแสเงินสด คำนิยามของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด การจัดทำกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานด้วยวิธีทางตรงหรือวิธีทางอ้อมที่จะมีประโยชน์มากกว่า ธรรกกิจธนาคาร สถาบันการเงินควรใช้วิธีใดจัดทำกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เป็นต้น

3

IASB มีโครงการปรับปรุงการวัดค่าของวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย (Amortized cost) สำหรับเครื่องมือทางการเงิน เช่น การใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate: EIR) การด้อยค่าของสินทรัพย์ตามวิธีนี้ การรวม/ไม่รวมความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการ (Own credit risk) ในการคำนวณ ใน EIR เป็นต้น

IASB คาดว่าจะออก Exposure Draft of Dynamic Risk Management (IFRS 9) ในครึ่งปีแรกของ 2025 และพิจารณาผลการประชาพิจารณ์ Exposure Draft of Equity Method ในช่วงไตรมาส 2 ปี 2025

ในการประชาพิจารณ์ Exposure Draft of Business Combination Disclosure, Goodwill and Impairment ครั้งก่อน IASB พบว่ามีความเห็นหลากหลายจากทางภาคปฏิบัติและนักลงทุน ซึ่งแผนการปรับปรุงครั้งนี้ ต้องการให้กิจการให้ข้อมูลผลการดำเนินงานของการรวมธุรกิจเชิงกลยุทธ์ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลมีความลับทางการค้า รวมถึงชี้แจงวิธีปันส่วนค่าความนิยมจากการรวมธุรกิจ การระบุธุรกิจที่ปันส่วนค่าความนิยม และปรับปรุงวิธีคำนวณมูลค่าจากการใช้ให้ง่ายขึ้น

IASB อยู่ระหว่างการพิจารณาทิศทางของโครงการปรับปรุง Financial Instrument with Characteristics of Equity (FICE) โดยแนวทางปรับปรุงจะชี้แจงหลักการจัดประเภทรายการตาม IAS 32 พร้อมยกตัวอย่างและคำแนะนำการใช้อนุสัญญาฯ โดยยังมีข้อคำนึงเกี่ยวกับการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงิน

IASB คาดว่าจะออกข้อกำหนดเกี่ยวกับ IFRS for SMEs สำหรับบริษัทขนาดเล็กในตลาดหลักทรัพย์บางประเทศ ที่ได้รับอนุญาตให้ถือปฏิบัติ³ ในไตรมาส 1 ปี 2025

IASB คาดว่าจะออกข้อกำหนดเกี่ยวกับ Management Commentary (Practice Statement 1) ส่วนของรายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อให้หน่วยงานกำกับดูแลและกิจการได้รับข้อมูลที่ดีขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่กระทบความสามารถในการสร้างความยั่งยืนโดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับแนวคิดการรายงานบูรณาการ (Integrated Reporting) และ IFRS S1: Sustainability Disclosure ซึ่ง IASB คาดว่าจะเผยแพร่ Practice Statement 1 ในครึ่งปีแรก ปี 2025

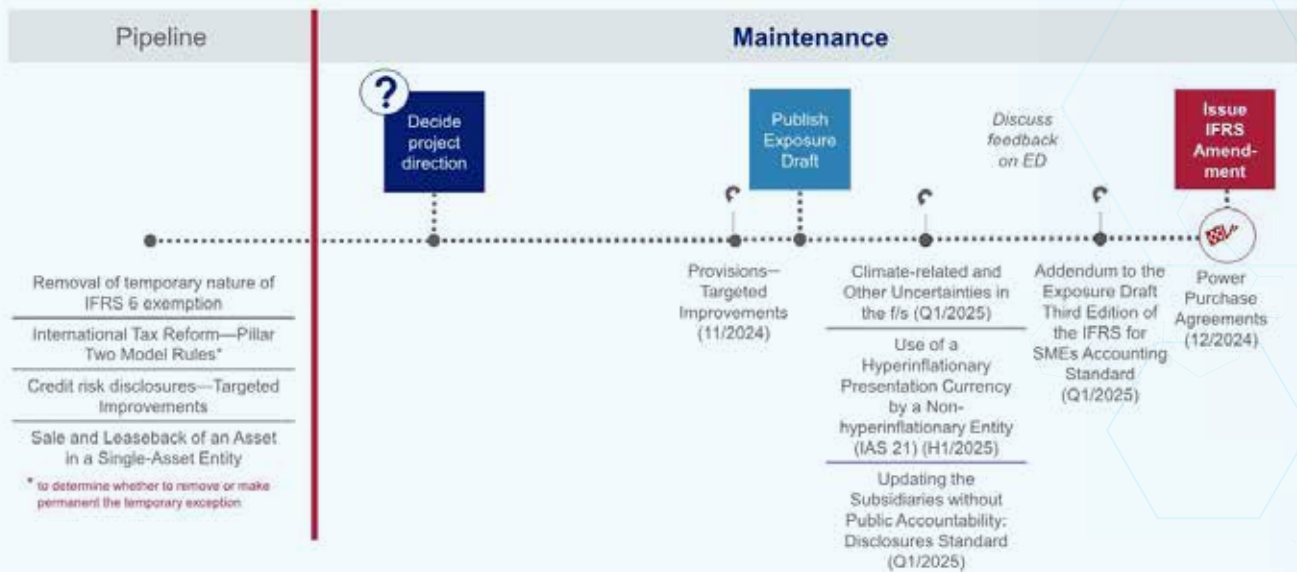

IASB คาดว่าจะออกข้อกำหนดเกี่ยวกับ Rate regulated activities⁴ ในครึ่งปีหลัง ปี 2025

³ นอกจากนี้ การปรับปรุงที่สำคัญอื่น ๆ ให้หลักการรับรู้รายการและการวัดค่า เช่น การรวมธุรกิจ รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า และอาจเกี่ยวกับการจัดทำ IFRS 19 ด้วย

⁴ กิจกรรมสามารถนำค่าบริการที่จะเพิ่มอัตราเรียกเก็บในอนาคตมารับรู้เป็นสินทรัพย์ <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/rate-regulated-activities/> แนวทางปรับปรุงมาตรฐานฯ เช่น อนุญาตให้ใช้วิธีเปลี่ยนหนี้เป็นต้นไปในการเปลี่ยนผ่านมาตรฐานฯ

Maintenance projects in different stages

1. พิจารณาปรับปรุง IAS 37

1.1 การรับรู้รายการ กำหนดให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน

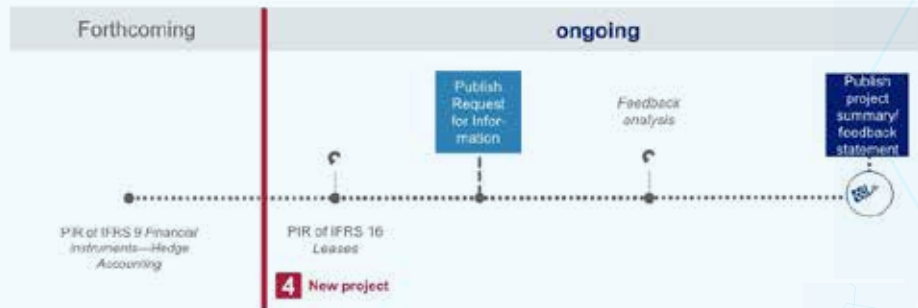
1.2 การวัดค่า อัตราคิดลดที่ใช้ จะพิจารณารวมความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการ (Own credit risk) หรือไม่

ทั้งนี้ IASB ได้เผยแพร่ Exposure Draft เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2024 และจะปิดรับความเห็นวันที่ 12 มีนาคม 2025

- IASB ได้เผยแพร่ Exposure Draft เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศและความไม่แน่นอนอื่น⁵ ซึ่งปิดรับความเห็นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2024 และจะพิจารณา Feedback ในไตรมาสแรก ปี 2025
- IASB ได้เผยแพร่ Exposure Draft เกี่ยวกับการใช้สกุลเงินที่เสนอรายงานในสภาพเงินเพื่อรุนแรงของกิจการที่ไม่ใช่สภาพเงินเพื่อรุนแรง (IAS 21) และจะพิจารณา Feedback ในครึ่งปีแรก 2025
- IASB คาดว่าจะเผยแพร่มาตรฐาน Power Purchase Agreements ในเดือนธันวาคม 2024 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพิจารณาหลักเกณฑ์สัญญาการซื้อไฟฟ้าพลังงานทางเลือก (Renewable energy) ที่อาจเข้าเงื่อนไขเครื่องมือทางการเงินตาม IFRS 9

⁵ ข้อมูลเพิ่มเติม เนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศอาจกระทบต่อการรับรู้ประมาณการหนี้สิน และความไม่แน่นอนอื่น IASB พิจารณาเสนอ 8 กรณี โดยมี ISSB เข้าร่วมให้ความเห็น สามารถติดตาม Clip และความเห็นของสภาวิชาชีพบัญชีเพิ่มเติมจาก <https://acpro-std.tf.ac.or.th/standard/80>

Overview: Post-implementation reviews

IASB อยู่ระหว่างการทบทวนภายหลังการปรับใช้ IFRS 16 (Post-implementation review) โดยรวมปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ IFRS 16 มาเพื่อเป็น Project ใหม่ และอยู่ระหว่างศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายการขายและเช่ากลับคืน (Sales and leaseback)

Technical Session: Equity Method โดย Filippo Poli (IASB Technical Staff)

IASB พิจารณาปัญหาในทางปฏิบัติและเสนอแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการบันทึกรายการตามวิธีส่วนได้เสียดังนี้

ประเด็นปัญหา	แนวทาง	เหตุผล
ผู้ลงทุนถือหุ้นเพิ่ม แต่ยังเป็นบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า	เพิ่มมูลค่าเงินลงทุน ตามส่วนแบ่งสินทรัพย์หนี้สินที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อหุ้น บันทึกผลต่างมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้กับส่วนแบ่งมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน เป็นค่าความนิยมหรือกำไรหรือขาดทุน	- การถือหุ้นเพิ่มไม่เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของผู้ลงทุนกับผู้รับการลงทุนจึงไม่วัดมูลค่าบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าใหม่ (อ้างอิง BC 23) - ใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ (อ้างอิง BC 24 (a)-(b)) - ใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของค่าความนิยม ใช้เกณฑ์อื่นเพื่อหักส่วนของราคาซื้อหรือทำให้ค่าความนิยมที่รวมในมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน (อ้างอิง BC 24(C))
ผู้ลงทุนขายส่วนได้เสียบางส่วน แต่ยังคงเป็นบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า	- วัดมูลค่าหุ้นที่ขายเป็นร้อยละของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน - รับรู้ผลต่างสิ่งตอบแทนกับส่วนที่ขายเป็นกำไรหรือขาดทุน	
ผู้ลงทุนเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของ แต่ยังคงเป็นบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า	บันทึกการเปลี่ยนแปลงเหมือนการซื้อหรือขายหุ้น	- การเปลี่ยนแปลงนั้นคล้ายการซื้อและการขาย แตกต่างจากบริษัทย่อย การปรับลดไม่ใช่รายการระหว่างผู้ลงทุนและผู้ถือหุ้น (อ้างอิง BC42) - การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งสินทรัพย์สุทธิเป็นรายได้/ค่าใช้จ่าย ไม่ระบุให้เป็น OCI (อ้างอิง BC44)

ประเด็นปัญหา	แนวทาง	เหตุผล
ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า รับรู้กำไรขาดทุนจากการขายบริษัทย่อยเป็นบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า ใช้ข้อกำหนด IFRS 10	รับรู้กำไรขาดทุนทั้งจำนวน	● เข้าใจง่าย ● ผู้จัดทำงบการเงินปฏิบัติได้ง่ายกว่าการติดตามเป็น layer ● ไม่ต้องประเมินว่ารายการเป็นการขายสินค้า/บริการหรือการโอนธุรกิจ (อ้างอิง BC74 และ BC75)
ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า ควรรับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนหรือ OCI อย่างไร ในกรณีที่ - ขาดทุนเท่ากับหรือมากกว่าเงินลงทุนสุทธิ - หากเงินลงทุนสุทธิลดลงเป็นศูนย์และส่วนแบ่งกำไรขาดทุนหรือ OCI เป็นกำไร	รับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุน ต่อด้วย OCI รับรู้กำไรขาดทุนและ OCI แยกกัน	
ผู้ลงทุนประเมินมูลค่ายุติธรรมลดลงโดยเทียบมูลค่ายุติธรรมซื้อเริ่มแรกหรือมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่รายงาน	● ผู้ลงทุนประเมินมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่รายงาน ● IASB เสนอปรับปรุงข้อความ IAS 28 ให้สอดคล้องกับ IAS 36	
การเปิดเผยข้อมูล - กำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสีย - กำไรขาดทุนจากรายการกับบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า - ข้อตกลงสิ่งตอบแทนที่อาจเกิดขึ้น - การเปลี่ยนแปลงมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน	● จำนวนกำไรขาดทุน รายการขายจากบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าให้บริษัทใหญ่ (ปลายน้ำ) ● ลักษณะข้อตกลง จำนวนที่รับรู้ และการเปลี่ยนแปลงพิสัยผลลัพธ์ ● กระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีต้นงวดกับปลายงวด	

ช่วงเปลี่ยนผ่าน	บริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	งบการเงินรวม	งบเฉพาะกิจการ
	ตัดกำไรระหว่างกัน ปรับปรุงส่วนได้เสียเมื่อได้รับ/สูญเสียอำนาจควบคุม	ไม่ตัด ไม่ปรับปรุง

นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกและ ISSB ได้เสนอผลการประชุมโครงการทางเทคนิค โดยมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ดังนี้

Equity Method โดย Dr Huaxin XU, Bing ZHONG (ประเทศจีน)

ความเห็นของประเทศจีนกับประเด็น Equity Method สรุปลจาก Outreach 5 ประเด็น

1

การซื้อส่วนได้เสียเพิ่มเติมยังเป็น
บริษัทร่วมหรือการร่วมค้า ส่วนใหญ่
เห็นด้วยกับข้อเสนอ IASB ให้รับรู้
ส่วนได้เสีย แต่บางรายไม่เห็นด้วยกับ
การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์
หนี้สินที่ระบุได้ เพราะซับซ้อนและ
ต้นทุนสูง รวมถึงบางรายไม่เห็นด้วยกับ
การวัดค่าความนิยมหรือกำไรขาดทุน
จากการซื้อ เพราะอาจเกิด
การฉวยโอกาส

2

การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียยังเป็น
บริษัทร่วมหรือการร่วมค้า ความเห็น
เกี่ยวกับการเพิ่มหรือการลดส่วนได้เสีย
มีวิธีแตกต่าง ไม่สมมาตรกัน เช่น
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียเพิ่มรับรู้
ในส่วนทุน แต่การลดส่วนได้เสียรับรู้
ในกำไรขาดทุน อาจเกิดความซับซ้อน
ในทางปฏิบัติ

3

รายการกับบริษัทร่วม ซึ่ง IASB
เสนอวิธีให้รับรู้ทั้งจำนวน
แตกต่างจากร่างเดิมที่เคยเสนอ

Statement of Cash Flows โดย Dr Keith Kendal (ประเทศออสเตรเลีย)

การสำรวจความเห็นเกี่ยวกับกระแสเงินสดของประเทศออสเตรเลีย

1

ผลสำรวจเสนอ
ให้ใช้ได้ทั้ง 2 วิธี
คือ กระแสเงินสด
วิธีทางตรงหรือ
วิธีทางอ้อม

2

เงินสดและ
รายการเทียบเท่า
เงินสด เสนอให้
ทบทวนคำว่า
เงินสดตาม
ข้อผูกมัดระยะสั้น

3

แสดงกระแสเงินสด
เกี่ยวกับภาษี
แยกจาก
กระแสเงินสด

4

การเปิดเผยข้อมูล
การสมัครใจ เงินกู้ยืม
ที่ยังไม่เบิกใช้
แต่ยังไม่ได้
เปิดเผยข้อมูล
กระแสเงินสด
เพื่อเพิ่มและรักษา
กำลังผลิตและ
กระแสเงินสดของ
ส่วนงานที่เสนอ
รายงาน

5

กระแสเงินสดอิสระ
นิยามและการวัดค่า
สถานที่เปิดเผย
ข้อมูล ยังแตกต่างกัน

ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity ecosystem service) ครอบคลุมน้ำ การใช้ที่ดิน มลพิษ การใช้ทรัพยากรสัตว์สูญพันธุ์ ทำให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลขั้นต่ำสอดคล้องกับกรอบการเปิดเผยข้อมูล Sustainability Accounting Standard Board (SASB) ซึ่งดำเนินการปรับปรุง 2023 CDSB Task Force for Nature related Financial Disclosure (TNFD)

ทุนมนุษย์ (Human capital) แนวทาง GRI ครอบคลุมความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) ความหลากหลาย (Diversity) การลงทุนกับแรงงาน (Workforce investment) แรงงานทางเลือก (Alternative workforce) สภาพแรงงานในห่วงโซ่คุณค่าพยายามให้เกิดแรงงานที่ดี

การรายงานเน้นความเสี่ยงและโอกาสเกี่ยวกับความยั่งยืน เน้นความมีประโยชน์ต่อผู้หลัก คำอธิบายระบุว่าข้อมูลใช้ประเมินอนาคต⁶ อย่างมีเหตุผล กระบวนการ วิเคราะห์และการเปิดเผยข้อมูล ผลกระทบที่ทำให้เกิดความเสี่ยงและโอกาสเกี่ยวกับความยั่งยืน

Sustainability in Two Dimensions in Thailand

โดย ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ (ประเทศไทย)

1

ปัญหาการรวบรวมข้อมูล Sustainability ทั้งรายบริษัทและในงบการเงินรวม โดยเฉพาะจากบริษัทร่วมและการร่วมค้า ซึ่งบริษัทใหญ่มีเพียงอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีอำนาจควบคุมร่วม

2

ปัญหาจากความรู้เฉพาะทางเทคนิค ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ บริการให้ความเชื่อมั่น และบริการให้คำปรึกษาทางการเงินจึงขาดบุคลากรในสายอาชีพที่เฉพาะเจาะจง

3

แนวคิดเกี่ยวกับ Initial Coin Offerings (ICO) เช่น การถือ Coin ให้ได้รับผลตอบแทนหากภาพยนตร์ประสบความสำเร็จด้านรายได้ และสิทธิพิเศษในการซื้อสินค้า การบริการพลังงานไฟฟ้า โดยมี Coin back-up ซึ่งราคา Coin ยังผันผวน และตลาดคาร์บอนยังไม่แพร่หลายในขณะนี้

ED climate related and other uncertainties⁸

โดย Fridrich Housa (ประเทศออสเตรเลีย) ผู้ร่วมประชุมจากประเทศออสเตรียนำเสนอ ตัวอย่าง 3 เรื่องหลัก

Example 1 และ 2 เกี่ยวกับ Materiality judgement

Example 3 เกี่ยวกับ Disclosure of assumptions ความหมายทางบัญชีต่อค่าเผื่อการปล่อยก๊าซ Emission

Example 5 เกี่ยวกับ Disclosure of assumptions - Deferred Tax Asset utilization

โดยประธาน IASB ให้ความเห็นว่าสาระสำคัญใน ED ฉบับนี้ คือข้อมูลที่ผู้ใช้รายงานทางการเงินต้องการกับข้อมูลที่ผู้จัดทำรายงานทางการเงินต้องนำเสนอมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ED ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็น

⁶ เอกสารการศึกษาเกี่ยวกับ Material Information ระบุว่า หมายถึง กระแสเงินสด การเข้าถึงการจัดหาเงิน และต้นทุนเงินทุน ISSB กล่าวใน Podcast รายเดือนว่าปี 2025 จะทำเอกสารการศึกษาอื่น ๆ เช่น Proportionality นอกจากนี้ยังมี Podcast connectivity 4 clips เป็น Series และ Webinar

⁷ ข้อมูลประกอบการนำเสนอประเด็นจากสำนักงาน ก.ล.ต.

⁸ TFAC จัด Facebook live แล้ว (<https://acpro-std.tfac.or.th/standard/80/facebook-live--clip>)

Power Purchase Agreement

โดย Yongwoo Kwon (ประเทศเกาหลี)

ผู้ร่วมประชุมจากประเทศเกาหลีนำเสนอการศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับ Power Purchase Agreement ในประเทศเกาหลีและนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี Renewable Electricity Contract (REC) ในกรณีที่เป็นการขายการนอกขอบเขต IFRS 9 และกรณีที่เป็นการขายตาม IFRS 9 ซึ่งโดยภาพรวมมีความสอดคล้องกับข้อกำหนดตาม ED ที่ IASB จะออกฉบับสมบูรณ์ในเดือนธันวาคม 2024

Sustainability Standards in Australia

โดย Lachlan McDonald-Kerr (ประเทศออสเตรเลีย)

ประเทศออสเตรเลีย มีกำหนดเริ่มทยอยใช้ AASB S1 และ AASB S2 ในวันที่ 1 มกราคม 2025 2026 และ 2027 โดยใช้เกณฑ์รายได้ สินทรัพย์ จำนวนพนักงาน ซึ่งกำหนดเกณฑ์พิจารณาตามขนาดของกิจการ และตามอุตสาหกรรม โดยมีการปรับเกณฑ์และข้อกำหนดแตกต่างไปจาก IFRS S1 และ IFRS S2 (AASB S1 เป็นข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ซึ่งประเทศออสเตรเลียกำหนดให้เป็นภาคสมัครใจ ขณะที่ AASB S2 การเปิดเผยข้อมูลสภาพภูมิอากาศ กำหนดให้เป็นภาคบังคับ)

เรื่องเล่าจากปากีสถาน โดย ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

ในการเข้าร่วมประชุม The 16th AOSSG Meeting มีเหตุไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น คือ “เกิดการจลาจลประท้วงในเมืองอิสลามาบัต” มีการปิดถนนเป็นระยะ เจ้าหน้าที่ ICAP มาต้อนรับผู้แทนแต่ละประเทศที่เข้าร่วมประชุมที่สนามบินในคืนวันที่ 25 พฤศจิกายน 2567 และพาไปถึงที่พักอย่างปลอดภัย โดยระหว่างทางรถยนต์โดยสารต้องขับผ่านเขตที่มีการประท้วง มีกลุ่มคนขว้างระเบิดใส่รถ ถูกลูกไฟมาใกล้ข้างรถ รถใช้เวลาจากสนามบินเพิ่มขึ้นจาก 40 นาที เป็น 2 ชั่วโมง 30 นาที กว่าที่จะถึงยังโรงแรม Serena โดยโรงแรมที่จัดประชุมเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว อยู่ในเขตพื้นที่ปลอดภัย ไม่ใกล้กับเขตจลาจล แต่ในยามวิกาลได้ยินเสียงเฮลิคอปเตอร์บินเป็นระยะ ดร.พิมลวรรณได้สอบถามสถานการณ์จากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอิสลามาบัต ซึ่งทางกงสุลคาดว่าจะการจลาจลประท้วงยังอยู่ในสถานการณ์ที่ควบคุมได้ หากผู้เข้าร่วมประชุมเดินทางกลับในช่วงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 ตามกำหนดการเดิมทาง ICAP จะมีการประชุมในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2567 เกี่ยวกับด้าน Sustainability ซึ่ง ดร.ปัญญา ตั้งใจเข้าร่วมประชุมด้วย จึงจองตั๋วเครื่องบินกลับประเทศไทยวันที่ 29 พฤศจิกายน 2567 ไว้ แต่ผู้จัดงานได้แจ้งยกเลิกการประชุมของวันที่ 28 พฤศจิกายน 2567 ในช่วงเช้าของวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 จึงรีบติดต่อประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อเลื่อนตัวเดินทางกลับเป็น 27 พฤศจิกายน 2567 พร้อม ดร.พิมลวรรณ แม้ในเที่ยวกลับวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 การจราจรมีความคล่องตัวขึ้น แต่มีการตรวจผู้โดยสารที่เข้าออกสนามบินอย่างเข้มงวด ข้อคิดที่ได้จากการเดินทางครั้งนี้ คือ เราควรสำรวจสถานการณ์ในเมืองและประเทศที่จะเดินทางไปว่าปลอดภัยหรือไม่

ทั้งนี้ ขอขอบคุณประธานคณะกรรมการศึกษาและติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่คำนึงถึงสวัสดิภาพของอนุกรรมการผู้เข้าร่วมประชุม และยืนยันให้เดินทางกลับประเทศไทย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชี ที่ดำเนินการเลื่อนตัวเครื่องบินให้สำเร็จ สามารถเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณท่านผู้อ่านที่ติดตามสาระการประชุม และเรื่องตื่นเต้นในการประชุม The 16th AOSSG Meeting ครั้งนี้

โดย ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

คณะกรรมการศึกษาและติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เผยแพร่ ณ 3 มีนาคม 2568

โดย นางสาวนรรม เลหาอริดิกล
กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการบัญชีภาษีอากร

การใช้ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ Generative AI ในการวางแผนภาษีในประเทศไทย

ในปัจจุบัน ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ หรือ *Generative AI* ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก ในหลายด้านของธุรกิจ รวมถึงการวางแผนภาษี เทคโนโลยีนี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากได้ อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ช่วยให้บริษัทสามารถคาดการณ์ผลกระทบทางภาษีได้ล่วงหน้า รวมถึงจัดการ ความเสี่ยงและหาวิธีในการลดภาระภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ Generative AI ในการวางแผนภาษีในประเทศไทยเป็นแนวทางใหม่ที่มีศักยภาพสูง เนื่องจาก กฎหมายภาษีของไทยมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การใช้ AI จะช่วยลดความเสี่ยงและ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการภาษีของบริษัทได้เป็นอย่างดี บทความนี้จะอธิบายวิธีการใช้ Generative AI เพื่อช่วยในการวางแผนภาษี พร้อมทั้งยกตัวอย่างการใช้คำสั่ง (*prompt*) ผ่าน ChatGPT เพื่อประโยชน์ ในการคำนวณและวางแผนภาษี

01

Generative AI คืออะไร และทำงานอย่างไรในบริบทของ การวางแผนภาษี

Generative AI เป็นเทคโนโลยีที่สามารถสร้างข้อมูลหรือแบบจำลองใหม่ ๆ จากข้อมูล ที่มีอยู่เดิม ระบบนี้ไม่เพียงแต่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้ในการสร้าง การคาดการณ์ สถานการณ์จำลอง และแบบจำลองทางการเงินใหม่ ๆ ได้ ทำให้สามารถคาดการณ์ ผลลัพธ์จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษี หรือการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำ

ในบริบทของการวางแผนภาษีในประเทศไทย Generative AI สามารถช่วย ในการคำนวณภาษี ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และเสนอแนวทางในการจัดการภาษี ในอนาคตได้ การทำงานของ AI นี้จะช่วยลดภาระการทำงานของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษี และเพิ่มความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก

1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลภาษี

การวางแผนภาษีต้องการข้อมูลจำนวนมากจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการดำเนินธุรกิจ ข้อมูลภาษีเงินได้บริษัท ข้อมูลการหักภาษี ณ ที่จ่าย รวมถึงกฎหมายและระเบียบภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน Generative AI สามารถช่วยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

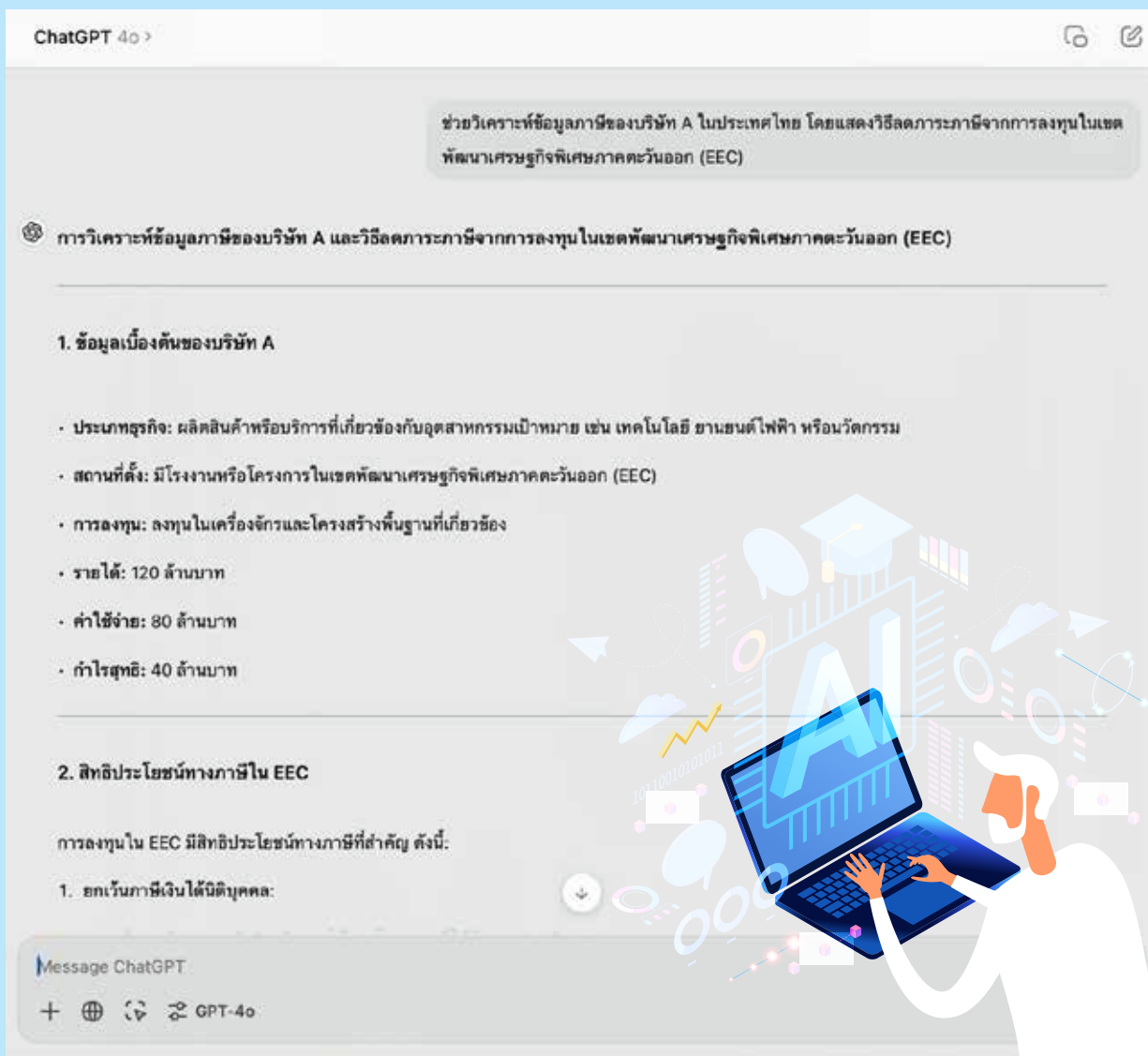
นอกจากนี้ AI ยังสามารถทำการประมวลผลข้อมูลภาษีของบริษัทในปีที่ผ่านมา ๆ มาเพื่อดูแนวโน้มและวิเคราะห์ว่ามีส่วนใดที่บริษัทสามารถปรับปรุงเพื่อลดภาระภาษีได้บ้าง โดยไม่ทำผิดกฎหมาย

ตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ใน ChatGPT:

ChatGPT PROMPT:

“ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลภาษีของบริษัท A ในประเทศไทย โดยแสดงวิธีลดภาระภาษีจากการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)”

AI จะสามารถแสดงแนวทางในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีใน EEC เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับโครงการที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะช่วยลดภาระภาษีได้

ChatGPT 4o

ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลภาษีของบริษัท A ในประเทศไทย โดยแสดงวิธีลดภาระภาษีจากการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การวิเคราะห์ข้อมูลภาษีของบริษัท A และวิธีลดภาระภาษีจากการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

1. ข้อมูลเบื้องต้นของบริษัท A

- ประเภทธุรกิจ: ผลิตสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น เทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้า หรือนวัตกรรม
- สถานที่ตั้ง: มีโรงงานหรือโครงการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- การลงทุน: ลงทุนในเครื่องจักรและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
- รายได้: 120 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่าย: 80 ล้านบาท
- กำไรสุทธิ: 40 ล้านบาท

2. สิทธิประโยชน์ทางภาษีใน EEC

การลงทุนใน EEC มีสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญ ดังนี้:

1. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล:

Message ChatGPT

+ 🌐 🗨️ 🔄 GPT-4o

1. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล:

- ยกเว้นภาษีสูงสุด 8 ปี สำหรับรายได้จากโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI
- ลดหย่อนภาษี 50% เพิ่มเติมอีก 5 ปี หลังจากระยะเวลายกเว้นสิ้นสุด

2. ยกเว้นอากรขาเข้า:

- สำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่ใช้ผลิตเพื่อการส่งออก

3. สิทธิพิเศษสำหรับ R&D:

- ลดหย่อนค่าใช้จ่ายด้านวิจัยและพัฒนา (R&D) ได้สูงสุด 300%

3. วิเคราะห์ภาษีของบริษัท A

3.1 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

- กำไรสุทธิ: 40 ล้านบาท
- ภาษีที่ยกเว้น: $40,000,000 \times 20\% = 8,000,000$ /
- ระยะเวลายกเว้น: 8 ปี
- รวมภาษีที่ยกเว้น: $8,000,000 \times 8 = 64,000,000$

3.2 การลดหย่อนภาษี 50% หลังจากสิ้นสุดระยะเวลายกเว้น

- ภาษีลดหย่อน: $8,000,000 \times 50\% = 4,000,000$ /
- ระยะเวลาลดหย่อน: 5 ปี
- รวมภาษีลดหย่อน: $4,000,000 \times 5 = 20,000,000$

3.3 การยกเว้นอากรขาเข้า

- มูลค่าเครื่องจักร: 30 ล้านบาท
- อากรขาเข้า 5%: $30,000,000 \times 5\% = 1,500,000$

3.4 การลดหย่อน R&D

- ค่าใช้จ่ายด้าน R&D: 10 ล้านบาท
- สิทธิลดหย่อน: $10,000,000 \times 300\% = 30,000,000$
- สามารถใช้ลดกำไรสุทธิสำหรับการคำนวณภาษี

4. ผลประโยชน์ทางภาษีทั้งหมด

- ภาษีที่ยกเว้น: 64,000,000 บาท
- ภาษีลดหย่อน: 20,000,000 บาท
- อัตรารายได้ที่ประหยัดได้: 1,500,000 บาท
- ผลประโยชน์จาก R&D: ลดกำไรสุทธิอีก 30,000,000 บาท

5. กลยุทธ์เพิ่มเติมเพื่อการลดภาระภาษี

1. การลงทุนในพลังงานสะอาด: เช่น การติดตั้งระบบโซลาร์รูฟในโรงงาน
2. การจ้างแรงงานท้องถิ่น: เพื่อรับสิทธิพิเศษเพิ่มเติมจาก BOI
3. การจัดตั้งศูนย์ R&D ในพื้นที่ EEC: เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ด้านวิจัย

6. ข้อเสนอแนะ

- ขึ้นขอรับรองสิทธิประโยชน์ทางภาษีกับ BOI และกรมสรรพากรให้ครบถ้วน
- ปรึกษาคณะผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีเพื่อวางแผนการเงินและการลงทุนให้เหมาะสม
- ติดตามกฎหมายและนโยบายภาษีที่เกี่ยวข้องกับ EEC อย่างสม่ำเสมอ

หากต้องการวางแผนภาษีเพิ่มเติมหรือวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ กรุณาแจ้งมาได้เลย! 📧

Message ChatGPT

+ 🌐 🗨️ 🗑️ GPT-4o

2. การสร้างแบบจำลองทางการเงินเพื่อการวางแผนภาษี

Generative AI มีศักยภาพในการสร้างแบบจำลองทางการเงินที่ซับซ้อน เพื่อคาดการณ์ผลกระทบทางภาษีจากการตัดสินใจต่าง ๆ เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ การขยายธุรกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร แบบจำลองเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินผลลัพธ์และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

ตัวอย่างเช่น หากบริษัทต้องการทราบว่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรจะส่งผลกระทบต่อภาระภาษีในอนาคตอย่างไร AI สามารถสร้างแบบจำลองเพื่อแสดงการหักค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์นั้นและผลกระทบต่อกำไรสุทธิในระยะยาว

ตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ใน ChatGPT:

ChatGPT PROMPT:

“ช่วยสร้างแบบจำลองทางการเงินสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมูลค่า 10 ล้านบาท โดยคำนวณภาระภาษีที่เกี่ยวข้องในอีก 5 ปีข้างหน้า”

AI จะคำนวณและแสดงผลการลดภาระภาษีจากการหักค่าเสื่อมราคาในแต่ละปี รวมถึงคาดการณ์กำไรสุทธิที่อาจเกิดขึ้นหลังหักภาษี

ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลภาษีของบริษัท A ในประเทศไทย โดยแสดงวิธีลดภาระภาษีจากการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

🔍 การวิเคราะห์ข้อมูลภาษีของบริษัท A และวิธีลดภาระภาษีจากการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

1. ข้อมูลเบื้องต้นของบริษัท A

- ประเภทธุรกิจ: ผลิตสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น เทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้า หรือนวัตกรรม
- สถานที่ตั้ง: มีโรงงานหรือโครงการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- การลงทุน: ลงทุนในเครื่องจักรและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
- รายได้: 120 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่าย: 80 ล้านบาท
- กำไรสุทธิ: 40 ล้านบาท

2. สิทธิประโยชน์ทางภาษีใน EEC

การลงทุนใน EEC มีสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญ ดังนี้:

1. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล:

2. การคำนวณกำไรสุทธิก่อนและหลังหักค่าเสื่อม

ปี	รายได้รวม (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่ายอื่น (ล้านบาท)	ค่าเสื่อมราคา (ล้านบาท)	กำไรก่อนหักภาษี (ล้านบาท)	ภาษี (ล้านบาท)	กำไรสุทธิ (ล้านบาท)
1	15	8	2	$15 - 8 - 2 = 5$	$520\% = 1$	$5 - 1 = 4$
2	15	8	2	$15 - 8 - 2 = 5$	$520\% = 1$	$5 - 1 = 4$
3	15	8	2	$15 - 8 - 2 = 5$	$520\% = 1$	$5 - 1 = 4$
4	15	8	2	$15 - 8 - 2 = 5$	$520\% = 1$	$5 - 1 = 4$
5	15	8	2	$15 - 8 - 2 = 5$	$520\% = 1$	$5 - 1 = 4$

3. ผลรวมภาระภาษีและกำไรสุทธิใน 5 ปี

• ภาษีรวมใน 5 ปี:

$$15 = 5$$

• กำไรสุทธิรวมใน 5 ปี:

$$45 = 20$$

ข้อสังเกต

1. การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรช่วยลดกำไรก่อนหักภาษีผ่านค่าเสื่อมราคา ทำให้ลดภาระภาษีได้ในแต่ละปี
2. หากบริษัทได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติม เช่น การหักค่าเสื่อมราคาพิเศษจาก BOI หรือ EEC ภาระภาษีอาจลดลงอีก

ตัวอย่างการใช้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม

หากบริษัทอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และได้รับสิทธิหักค่าเสื่อมราคาพิเศษ 150%:

- ค่าเสื่อมพิเศษ: $10,000,000 \times 150\% = 15,000,000$
- ค่าเสื่อมที่ใช้ลดหย่อนภาษี: $15,000,000 \div 5 = 3,000,000$ /
- กำไรสุทธิและภาษีในแต่ละปีจะลดลงมากกว่าในแบบจำลองมาตรฐาน

หากต้องการให้ปรับแบบจำลองด้วยข้อมูลเฉพาะของบริษัท หรือเพิ่มเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น สิทธิประโยชน์จาก BOI แจ้งมาได้เลยครับ! 😊

Message ChatGPT

+ 🌐 🗨️ GPT-4o

3. การจัดการความเสี่ยงทางภาษี

การจัดการความเสี่ยงเป็นหัวใจสำคัญในการวางแผนภาษี โดยเฉพาะความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบจากกรมสรรพากร Generative AI สามารถช่วยวิเคราะห์ความเสี่ยงและเสนอแนวทางในการจัดการ เช่น ตรวจสอบว่าบริษัทมีการรายงานภาษีครบถ้วนหรือไม่ หรือบริษัทอาจจะละเมิดกฎหมายภาษีในส่วนใดบ้าง

AI สามารถคาดการณ์ความเสี่ยงของการถูกตรวจสอบจากกรมสรรพากรได้จากข้อมูลทางการเงินและประวัติการเสียภาษี เช่น หากบริษัทมีการรายงานกำไรต่ำกว่าปกติในบางปี AI จะเสนอแนะให้บริษัทปรับปรุงการรายงานเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบ

ตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ใน ChatGPT:

ChatGPT PROMPT:

“ช่วยวิเคราะห์ความเสี่ยงที่บริษัท B จะถูกตรวจสอบภาษีจากกรมสรรพากร โดยพิจารณาจากรายงานกำไรและการเสียภาษีใน 5 ปีที่ผ่านมา”

AI จะแสดงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมกับเสนอแนวทางในการลดความเสี่ยงดังกล่าว เช่น การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินอย่างละเอียด หรือการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านภาษี

ช่วยวิเคราะห์ความเสี่ยงที่บริษัท B จะถูกตรวจสอบภาษีจากกรมสรรพากร โดยพิจารณาจากรายงานกำไรและการเสียภาษีใน 5 ปีที่ผ่านมา"

🔗 การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่บริษัท B จะถูกตรวจสอบภาษีจากกรมสรรพากร

1. ข้อมูลเบื้องต้น

• รายงานกำไรและการเสียภาษีใน 5 ปีที่ผ่านมา:

ปี	รายได้รวม (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่ายรวม (ล้านบาท)	กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	ภาษีที่ชำระ (ล้านบาท)	อัตราภาษีเฉลี่ย (%)
1	100	70	30	6	20
2	120	90	30	6	20
3	150	140	10	2	20
4	200	195	5	1	20
5	250	245	5	1	20

2. วิเคราะห์ความเสี่ยง

2.1 แนวโน้มกำไรสุทธิ

• กำไรสุทธิในปี 3-5 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แม้รายได้รวมจะเพิ่มขึ้น:

- ปีที่ 3: กำไรสุทธิลดลงเหลือ 10 ล้านบาท
- ปีที่ 4-5: กำไรสุทธิเหลือเพียง 5 ล้านบาท

• ความไม่สอดคล้องระหว่างรายได้ที่เพิ่มขึ้นและกำไรสุทธิที่ลดลงอาจสร้างความสนใจจากกรมสรรพากร เนื่องจากอาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการบันทึกค่าใช้จ่ายหรือการจัดการรายได้

2.2 อัตราภาษีที่ชำระ

• อัตราภาษีที่ชำระคงที่ที่ 20% ในช่วง 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายภาษีของประเทศไทย แต่จำนวนภาษีที่ชำระลดลงอย่างมากในปีที่ 4-5:

- ภาษีลดลงจาก 6 ล้านบาทในปีที่ 1-2 เหลือเพียง 1 ล้านบาทในปีที่ 4-5
- การลดลงอย่างมากในภาษีที่ชำระอาจทำให้กรมสรรพากรตั้งข้อสังเกต

2.3 ค่าใช้จ่ายรวม

• ค่าใช้จ่ายรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในปี 3-5:

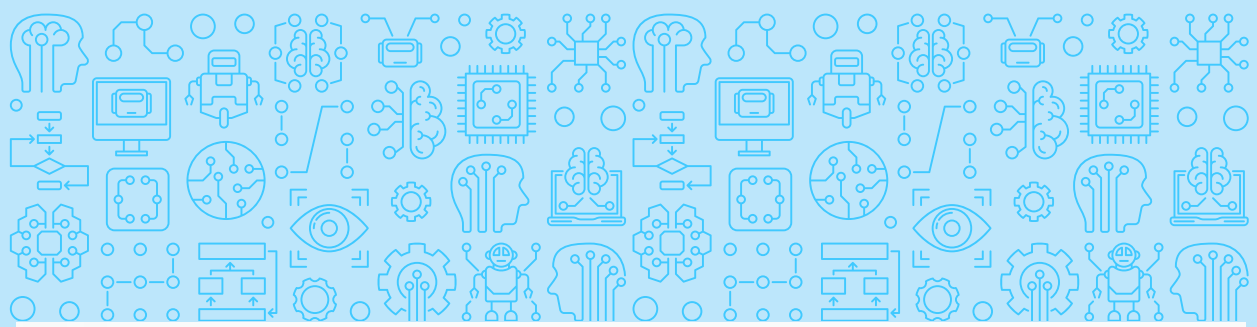
- ปีที่ 3: ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 50 ล้านบาทจากปีก่อน
- ปีที่ 4-5: ค่าใช้จ่ายใกล้เคียงกับรายได้ (245 ล้านบาทจากรายได้ 250 ล้านบาท)

• หากไม่มีคำอธิบายที่ชัดเจน เช่น การลงทุนเพิ่มเติม หรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็น การดำเนินธุรกิจ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้อาจถูกตรวจสอบ

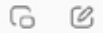
Message ChatGPT

+ 🌐 🗨️ GPT-4o

ChatGPT 4o >

2.4 รายการพิเศษ

- หากมีการหักค่าใช้จ่ายพิเศษ เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายจากการลงทุน หรือลดหย่อนภาษีจาก BOI ควรมีเอกสารประกอบที่สมบูรณ์

3. สัญญาณความเสี่ยงที่อาจถูกตรวจสอบ

- แนวโน้มกำไรสุทธิที่ลดลง: แม้รายได้จะเพิ่มขึ้น
- ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว: โดยเฉพาะในปีที่ 3-5
- ภาษีที่ชำระลดลง: สวนทางกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น
- ความไม่สมดุลในงบการเงิน: หากค่าใช้จ่ายบางรายการดูสูงเกินไปโดยไม่มีเหตุผลที่ชัดเจน

4. แนวทางลดความเสี่ยง

1. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารบัญชีและภาษี:

- ตรวจสอบว่าการค่าใช้จ่ายทั้งหมดมีเอกสารประกอบที่สมบูรณ์ เช่น ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน
- บันทึกบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานบัญชีและกฎหมายภาษี

2. จัดทำคำอธิบายค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม:

- หากมีค่าใช้จ่ายพิเศษ เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ควรชี้แจงในรายงาน

3. วางแผนการเสียภาษีส่วงหน้า:

- ใช้บริการที่ปรึกษาภาษีเพื่อช่วยวางแผนการเสียภาษีให้เหมาะสม

4. การจัดทำรายงานการตรวจสอบภายใน:

- ให้ฝ่ายตรวจสอบภายในตรวจสอบงบการเงินและรายการภาษี เพื่อระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

5. สร้างความโปร่งใสในการรายงาน:

- อื่นรายงานประจำปีอย่างครบถ้วนและชัดเจน พร้อมชี้แจงเหตุผลเกี่ยวกับรายการที่มีความผิดปกติ

หากต้องการให้ช่วยตรวจสอบรายละเอียดเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนป้องกันการตรวจสอบ แจ้งมาได้ครับ! 😊

Message ChatGPT

+ 🌐 🗣️ ⚙️ GPT-4o

การปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างถูกต้องและครบถ้วนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกบริษัท การขาดความแม่นยำในการรายงานภาษีอาจนำไปสู่การถูกปรับหรือถูกตรวจสอบ การใช้ Generative AI สามารถช่วยให้บริษัทมั่นใจได้ว่าการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องและโปร่งใส

1. การสร้างระบบการรายงานภาษีอัตโนมัติ

AI สามารถช่วยสร้างระบบการรายงานภาษีอัตโนมัติที่ช่วยให้การกรอกข้อมูลและการยื่นภาษีเป็นไปอย่างรวดเร็ว และแม่นยำ ระบบนี้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและรายงานที่ถูกรอก และช่วยลดความเสี่ยงในการทำผิดพลาด

ตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ใน ChatGPT:

ChatGPT PROMPT:

“ช่วยสร้างกระบวนการรายงานภาษีอัตโนมัติสำหรับบริษัท C ที่มีรายได้ปีละ 50 ล้านบาท พร้อมคำแนะนำในการกรอกข้อมูล”

2. การตรวจสอบและป้องกันการละเมิดกฎหมายภาษี

นอกจากนี้ AI ยังสามารถช่วยตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างเคร่งครัด เช่น การประเมินว่าข้อมูลที่บริษัทได้รายงานไปสอดคล้องกับกฎหมายหรือไม่ และมีความเสี่ยงที่จะละเมิดกฎหมายในส่วนใดบ้าง ระบบนี้สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้าเมื่อพบความผิดปกติ และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

ตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ใน ChatGPT:

ChatGPT PROMPT:

“ตรวจสอบว่าบริษัท D มีความเสี่ยงในการละเมิดกฎหมายภาษีหรือไม่ จากข้อมูลการเสียภาษีใน 3 ปีที่ผ่านมา”

AI จะวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลการเสียภาษีของบริษัทเพื่อระบุว่ามีความเสี่ยงใดที่อาจเกิดขึ้น และเสนอแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้อง

ChatGPT 4o >

"ช่วยสร้างกระบวนการรายงานภาษีอัตโนมัติสำหรับบริษัท C ที่มีรายได้ปีละ 50 ล้านบาท พร้อมคำแนะนำในการกรอกข้อมูล"

การสร้างกระบวนการรายงานภาษีอัตโนมัติสำหรับบริษัท C

1. ข้อมูลพื้นฐานของบริษัท C

- รายได้รวมต่อปี: 50 ล้านบาท
- ลักษณะธุรกิจ: ดำเนินธุรกิจทั่วไปที่อยู่ภายใต้กฎหมายภายในประเทศไทย
- ภาระภาษีที่เกี่ยวข้อง:
 - ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50 และ ภ.ง.ด.51)
 - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
 - การหักภาษี ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด.3 และ ภ.ง.ด.53)

2. กระบวนการรายงานภาษีอัตโนมัติ

2.1 การจัดการข้อมูลภาษี

1. รวบรวมข้อมูลรายเดือน/ไตรมาส:

- รายได้จากการขายหรือบริการ
- ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง (รวมถึงใบกำกับภาษี)
- ภาษีที่หัก ณ ที่จ่าย

2. เชื่อมต่อระบบบัญชีกับซอฟต์แวร์จัดการภาษี:

- ใช้ซอฟต์แวร์เช่น SAP, QuickBooks, หรือ Xero
- ตั้งค่าการบันทึกอัตโนมัติสำหรับรายการที่เกิดขึ้นซ้ำ เช่น ค่าใช้จ่ายประจำ

2.2 การคำนวณภาษี

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT):

- รวบรวมรายงานภาษีขายและภาษีซื้อ
- คำนวณ VAT สุทธิ:
$$\text{VAT} = \text{VAT} - \text{VAT}$$

- ส่งแบบ ภ.พ.30 ทุกเดือน

2. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด.3 และ ภ.ง.ด.53):

- รวบรวมข้อมูลจากการจ่ายเงินเดือน/ค่าบริการ
- สร้างรายการการหักภาษี ณ ที่จ่ายอัตโนมัติ

3. ภาษีเงินได้นิติบุคคล:

- คำนวณกำไรสุทธิ:
=
- คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล 20%
- ส่งแบบ ภ.ง.ด.51 (ครึ่งปี) และ ภ.ง.ด.50 (สิ้นปี)

2.3 การจัดทำรายงานอัตโนมัติ

- ตั้งค่าระบบให้สร้างรายงานภาษี เช่น ภ.พ.30, ภ.ง.ด.50, และ ภ.ง.ด.51
- ตั้งค่าการแจ้งเตือนล่วงหน้าเพื่อขึ้นภาษีให้ทันกำหนด

3. คำแนะนำในการกรอกข้อมูล

3.1 ข้อมูลที่ต้องเตรียม

1. รายได้:

- ข้อมูลยอดขายจากใบกำกับภาษีขาย
- รายได้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ค่าใช้จ่าย:

- ค่าใช้จ่ายที่สามารถหักลดหย่อนได้ เช่น ค่าวัสดุ ค่าเช่า ค่าแรง
- เอกสารประกอบ เช่น ใบกำกับภาษีซื้อ ใบเสร็จ

3. ภาษีที่ชำระ:

- VAT ที่ชำระ
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย

3.2 ขั้นตอนการกรอก

1. ภ.พ.30 (VAT):

- กรอกยอดขายที่ต้องเสีย VAT
- กรอกยอดซื้อที่สามารถเครดิต VAT
- คำนวณ VAT สุทธิ และชำระภาษี

2. ภ.ง.ด.3 และ ภ.ง.ด.53 (หัก ณ ที่จ่าย):

- กรอกข้อมูลการจ่ายเงินเดือน/ค่าบริการ
- ระบุจำนวนเงินที่หัก ณ ที่จ่าย

3. ภ.ง.ด.50 (รายปี) และ ภ.ง.ด.51 (ครึ่งปี):

- กรอกยอดรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ
- คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ

4. ซอฟต์แวร์และเครื่องมือที่แนะนำ

1. ซอฟต์แวร์บัญชี: เช่น SAP, QuickBooks, หรือ Xero
2. ระบบบริหารภาษี: เช่น Taxis, FlowAccount
3. การยื่นภาษีออนไลน์: ใช้ระบบ e-Filing ของกรมสรรพากร

5. การติดตามและปรับปรุง

- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นประจำ
- อัปเดตกฎหมายภาษีและซอฟต์แวร์บัญชีให้ทันสมัย
- สร้างกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง (Audit Trail) เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด

หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบที่เหมาะสมกับธุรกิจ หรือคำแนะนำเชิงลึกในการวางระบบอัตโนมัติ แจ้งมาได้ครับ! 😊

👍 🙌 🙏 🙇 🙈 🙉

Message ChatGPT

+ 🌐 🗨️ 🔄 GPT-4o

04

ประโยชน์ของการใช้ Generative AI ในการวางแผนภาษี

การนำ Generative AI มาใช้ในการวางแผนภาษีมีข้อดีหลายประการ ทั้งในแง่ของการเพิ่มความแม่นยำ ลดเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมถึงการช่วยจัดการความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบและถูกปรับ

1. เพิ่มความแม่นยำในการวางแผนภาษี

AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ทำให้การวางแผนภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดที่อาจนำไปสู่การเสียค่าปรับหรือการถูกตรวจสอบ

2. ช่วยลดภาระการทำงานและทรัพยากร

การใช้ AI ในการวางแผนภาษีช่วยลดภาระงานของทีมบัญชีและภาษี โดย AI สามารถทำการคำนวณและตรวจสอบข้อมูลได้โดยอัตโนมัติ ทำให้บริษัทสามารถใช้ทรัพยากรในส่วนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ลดความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบและค่าปรับ

AI สามารถตรวจสอบข้อมูลภาษีและระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันเวลาที่ลดความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบและเสียค่าปรับ

05

ข้อควรระวังในการใช้ Generative AI ในการวางแผนภาษี

แม้ว่า Generative AI จะมีประโยชน์มากมาย แต่การใช้งานก็มีข้อควรระวังเช่นกัน เช่น ความปลอดภัยของข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ในการวางแผน

1. ความปลอดภัยของข้อมูล

ข้อมูลทางภาษีและการเงินเป็นข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน บริษัทต้องมั่นใจว่าระบบ AI ที่ใช้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เพียงพอ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

2. ความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ในการวางแผน

AI ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่รับมา หากข้อมูลที่นำมาใช้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน AI อาจสร้างแบบจำลองที่ไม่แม่นยำ ดังนั้น ความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้เป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนภาษีด้วย AI

การนำ Generative AI มาใช้ในการวางแผนภาษีในประเทศไทยสามารถช่วยยกระดับกระบวนการวางแผนภาษีให้มีประสิทธิภาพและแม่นยำมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างแบบจำลองทางการเงิน การจัดการความเสี่ยง หรือการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี AI จะช่วยให้บริษัทสามารถปรับตัวได้ดียิ่งขึ้นในสภาพแวดล้อมธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดกฎหมายภาษี

เอกสารอ้างอิง

- OECD. (2020). *Artificial Intelligence in Tax Administration: Opportunities and Challenges*. [ออนไลน์] Link: (<https://www.oecd.org/>) (<https://www.oecd.org/>)
- PwC Thailand. (2022). *AI in Tax Planning: How Technology Transforms Compliance and Strategy*. [ออนไลน์] Link: (<https://www.pwc.com/>) (<https://www.pwc.com/>)
- Deloitte. (2023). *The Impact of AI on Tax Planning: Emerging Trends and Applications*. [ออนไลน์] Link: (<https://www.deloitte.com/>)

โดย นางสาวสุชาดา กรวิทย์ศิลป์

กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

การใช้ข้อกฎหมาย เพื่อบรรเทาผลร้ายจากการบริหารข้อมูล เพื่อการจัดเก็บภาษีอากร

ในรอบสามเดือนที่ผ่านมา นักบัญชีภาษีอากร คงจะมีความคุ้นเคยกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต โดยการโอนข้อมูลจากระบบ My Tax Account บนเว็บไซต์ของกรมสรรพากรกันได้สะดวกเร็วเป็นอย่างดี

ข้อมูลในระบบ My Tax Account นี้ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งในด้านของเงินได้ ค่าลดหย่อน เงินบริจาค ฯลฯ ที่กรมสรรพากรได้รับโดยตรงทางอิเล็กทรอนิกส์จากผู้จ่ายหรือผู้รับเงินได้ โดยข้อมูลเหล่านั้นไม่ต้องผ่านกระบวนการบันทึกข้อมูลซ้ำแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามมิได้หมายความว่าข้อมูลใน My Tax Account นั้น จะครบถ้วนถูกต้อง เนื่องจากการส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์นี้ มิใช่มาตรการบังคับให้ผู้ส่งข้อมูลจะต้องมีหน้าที่ทุกราย และการส่งข้อมูลอาจเกิดข้อผิดพลาดในการบันทึกบ้างก็เป็นไปได้ ฉะนั้นผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรจึงต้องเก็บรักษาหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยตนเองเพื่อใช้พิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลด้วย และใช้สิทธิที่ได้แย้งหรือปฏิเสธข้อมูลของกรมสรรพากรตามหลักฐานที่ผู้เสียภาษีอากรมีอยู่

ข้อมูลที่กรมสรรพากรมีอยู่ นอกจากเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษีอากรแล้ว ก็ยังใช้เพื่อการบริหารจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากรด้วย ทั้งนี้แหล่งข้อมูลที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมสรรพากรนั้น มีที่มาจากหลากหลายแหล่ง ทั้งจากภาคเอกชนและภาครัฐ ทั้งที่เป็นข้อมูลของผู้เสียภาษีประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และเกี่ยวข้องกับทุกประเภทภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บ การจัดการฐานข้อมูลเหล่านี้ ช่วยให้กรมสรรพากรขยายฐาน การจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้ควรจะเสียภาษีอากรที่เคยอยู่นอกระบบก็ถูกกรมสรรพากรนำเข้าสู่ระบบภาษีอากรเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ฉะนั้นนักบัญชีภาษีอากรจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อการบริหารจัดเก็บภาษีอากรและต้องศึกษาข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่จะช่วยบรรเทาผลร้ายจากการเสียภาษีอากรที่ไม่ถูกต้องตามฐานข้อมูลที่กรมสรรพากรได้รับ บทความนี้ จึงนำเสนอกรณีตัวอย่างการใช้ข้อกฎหมายในกรณีต่าง ๆ เพื่อบรรเทาผลร้ายจากการเสียภาษีอากรผิดพลาดอันเนื่องมาจากการบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของกรมสรรพากร

กรณีที่ 1

กรมสรรพากรประมวลข้อมูลการมีเงินได้จากการขายสินค้าและให้บริการของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีจำนวนรวมตลอดปีเกินกว่า 1.8 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าฐานภาษีที่ต้องจดทะเบียนและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หากกรมสรรพากรพบว่าผู้เสียภาษีมิได้จดทะเบียนและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มไว้เมื่อถึงเกณฑ์ ผู้เสียภาษีจะต้องรับผิดชอบเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากรายได้ส่วนที่เกิน 1.8 ล้านบาท รวมทั้งเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษี และเงินเพิ่มตามกฎหมายกำหนด ทำให้ภาระภาษีที่ต้องรับผิดชอบสูงขึ้นร้อยละ 21

กรณีนี้ นักบัญชีภาษีอากรสามารถขอลดเบี้ยปรับ 2 เท่าได้ทั้งหมดตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทบ. 140/2547 ข้อ 1 ซึ่งให้อำนาจสรรพากรพื้นที่ สั่งลดเบี้ยปรับมูลค่าเพิ่มได้ทั้งหมด ซึ่งจะทำให้เสียเฉพาะเงินภาษีร้อยละ 7 และเงินเพิ่มตามกฎหมายเท่านั้น

กรณีที่ 2

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 เป็นเงินได้เนื่องจาก หน้าที่การงานหรือตำแหน่งงาน งานที่ทำหรือการรับทำงานให้ได้แก่ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส ฯลฯ ถือเป็นค่าบริการที่มีได้ รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 81 (1) (ฐ) เพราะมิใช่การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน ดังนั้น การจัดการข้อมูลในกรณีผู้มีเงินได้ประเภทที่ 2 ตลอดปีเกินกว่า 1.8 ล้านบาท ก็จะเข้าเกณฑ์ต้องจดทะเบียนและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งผู้เสียภาษีอากรจะถูกติดตามให้ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมเบี้ยปรับ 2 เท่า ทำนองเดียวกับกรณีที่ 1

อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้ มีประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 205) กำหนดว่า การปฏิบัติงานในฐานะกรรมการบริษัท จำกัด หรือ บริษัทมหาชน จำกัด กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กฎหมายกำหนด และกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยราชการ เป็นการกระทำที่ไม่ถือว่าเป็นการให้บริการ ดังนั้น เงินได้ประเภทที่ 2 ซึ่งเป็นค่าเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนให้กับผู้ที่ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการบริษัท จำกัด บริษัทมหาชน จำกัด ฯลฯ ได้รับ ถึงแม้จะเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี ก็ไม่อยู่ในเงื่อนไขต้องจดทะเบียนและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด เพราะไม่ถือเป็นค่าบริการตามประกาศดังกล่าว ซึ่งนักบัญชีภาษีอากรสามารถโต้แย้งการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้

กรณีที่ 3

การจัดการข้อมูลการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 เปรียบเทียบกับ ภ.ง.ด. 50 เพื่อเปรียบเทียบประมาณการกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลกลางปี หากปรากฏว่าได้ทำการประมาณการกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ภ.ง.ด. 51 ขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการ โดยไม่มีเหตุอันควร กิจการจะต้องรับผิดชอบ เสียเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร อีกร้อยละ 20 ของจำนวนภาษีที่ชำระขาด ซึ่งแม้กิจการจะยังมีภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายที่มีได้นำมาเครดิตภาษีเงินได้ตาม ภ.ง.ด. 51 เหลืออยู่ ก็ไม่สามารถนำมาหักได้ ตามที่เจ้าหน้าที่สรรพากรถือปฏิบัติตลอดมา

การบรรเทาผลร้ายในกรณีนี้

- (1) นักบัญชีภาษีอากรมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอลดเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี ในอัตราร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 1.5 ต่อเดือน นับตั้งแต่เดือนที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 ถึงเดือนที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 (ไม่เกิน 9 เดือน) ของเงินภาษีที่ต้องจ่ายขาดไป ซึ่งอาจลดเหลือร้อยละ 13.5 ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.81/2541
- (2) นักบัญชีภาษีอากรสามารถโต้แย้งให้นำภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายที่มีได้นำมาเครดิตภาษีเงินได้ตาม ภ.ง.ด. 51 ที่ยังเหลืออยู่ มาหักกับภาษีที่ชำระไว้ต่ำไปก่อนที่จะคำนวณเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี ได้อ้างตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ 6802/2558 ซึ่งจะทำให้ฐานการคำนวณเงินเพิ่มลดลงได้

กรณีที่ 4

กรมสรรพากรนำข้อมูลการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากรายรับที่ต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ไปตรวจสอบกับการออกใบกำกับภาษีของผู้ประกอบการ ในกรณีที่มีการนำใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบมาเป็นภาษีซื้อ นั่นคือ ใช้ใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ประกอบการที่ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/13 เช่นผู้ประกอบการขายสินค้าหรือบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือเป็นผู้ประกอบการที่ออกใบกำกับภาษีก่อนที่จะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน หรือออกใบกำกับภาษีหลังจากถูกเพิกถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ดังนั้น ผู้ใช้ใบกำกับภาษีอาจถูกพิจารณาว่ามีความผิดฐานนำใบกำกับภาษีปลอมไปใช้ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งต้องรับผิดเบี้ยปรับ 2 เท่าของเงินภาษี ตามมาตรา 89 (7) อันเป็นผลร้ายต่อผู้ซื้อที่สุจริต

กรณีนี้ นักบัญชีภาษีอากรอ้างหนังสือตอบข้อหารือ เลขที่ กค.0702/พ/8380 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ซึ่งวินิจฉัยว่า ถ้าผู้ประกอบการพิสูจน์ได้ว่ามีการซื้อขายสินค้าหรือการให้บริการ และเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามใบกำกับภาษีนั้น ไม่ถือเป็นการนำใบกำกับภาษีปลอมไปใช้ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ต้องรับผิดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (7) แต่ต้องรับผิดเบี้ยปรับตามมาตรา 89 (3) และ(4) เพียง 1 เท่าของเงินภาษี เพื่อบรรเทาเบี้ยปรับเหลือเพียง 1 เท่าก่อนขอลดเบี้ยปรับต่อไปได้

กรณีตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนของที่ทำให้เห็นว่า นักบัญชีภาษีอากรสามารถโต้แย้งเพื่อบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดในการเสียภาษีอากรตามที่เจ้าหน้าที่สรรพากรแจ้งให้ทราบ โดยอ้างอิงข้อกฎหมายไม่ว่าจะเป็นประกาศ คำสั่ง คำพิพากษาฎีกา หรือหนังสือตามข้อหารือต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เสียภาษีอากรได้รับความเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแน่นอน

การดำเนินงานและทิศทางการดำเนินงาน ของคณะกรรมการมาตรฐานจรรยาบรรณ ระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี

กรกฎาคม - ธันวาคม 2567

คณะกรรมการกำหนดจรรยาบรรณได้ติดตามการดำเนินงานและทิศทางการดำเนินงานของ IESBA เพื่อเป็นแนวทางในการนำจรรยาบรรณมาปรับใช้ในประเทศไทย สำหรับครึ่งปีหลังของพุทธศักราช 2567 IESBA ได้มีการจัดประชุมและมีข้อสรุปในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

โครงการด้านความยั่งยืน

IESBA ได้พิจารณาและประสานงานกับ IAASB เกี่ยวกับโครงการด้านความยั่งยืน ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึง คำจำกัดความทั่วไป งานที่ให้ความเชื่อมั่นเรื่องความยั่งยืนของกลุ่มกิจการ การกำหนดกิจการภายในกลุ่ม (รวมถึงองค์ประกอบกลุ่มกิจการ และ Value Chain Components) และการใช้งานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่น

ในเดือนธันวาคม IESBA ได้อนุมัติ “มาตรฐานจรรยาบรรณระหว่างประเทศสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเรื่องความยั่งยืน (รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระระหว่างประเทศ) – International Ethics Standards for Sustainability Assurance (Including International Independence Standards) (IESSA)” และการปรับปรุงประมวลจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นและการรายงานความยั่งยืน ซึ่งมาตรฐานนี้จัดทำเพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจในการใช้ข้อมูลความยั่งยืน ช่วยให้นักลงทุน ลูกค้า และผู้ใช้งานข้อมูลความยั่งยืนตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ และสร้างมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในด้านความยั่งยืน โดยมาตรฐานดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้สอดคล้องกับ International Standard on Sustainability Assurance (ISSA) 5000 “General Requirements for Sustainability Assurance Engagements” ที่ออกโดย International Auditing and Assurance Standards Board’s (IAASB) โดยมีผลบังคับใช้ ดังนี้

สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเรื่องความยั่งยืนสำหรับรอบระยะเวลาเริ่มตั้งแต่หรือหลังจากวันที่ 15 ธันวาคม 2569 หรือ ณ วันที่หรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม 2569 ยกเว้น ข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่ใช้บังคับกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่ดำเนินการใน Value Chain Components (VCCs)

ข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่ใช้บังคับกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่ดำเนินการใน Value Chain Components (VCCs) จะขยายระยะเวลาสำหรับการบังคับใช้ กล่าวคือ สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเรื่องความยั่งยืนสำหรับรอบระยะเวลาเริ่มตั้งแต่หรือหลังจากวันที่ 15 ธันวาคม 2571 หรือ ณ วันที่หรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม 2571 ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น เกี่ยวข้องกับงานที่ดำเนินการใน VCCs เริ่มตั้งแต่ หรือ ณ วันที่ระบุก่อนหน้าวันที่ 15 ธันวาคม 2571

การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องให้มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2569

IESBA ได้หารือเกี่ยวกับการจัดทำร่างพื้นฐานสำหรับข้อสรุป (Basis for Conclusions) และคาดว่าจะสามารถออกประกาศขั้นสุดท้ายภายใต้การรับรองของ Public Interest Oversight Board (PIOB) ภายในสิ้นเดือนมกราคม 2568

การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก

IESBA มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติการแก้ไขขั้นสุดท้ายของประมวลจรรยาบรรณที่เกี่ยวกับการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก ซึ่งข้อกำหนดนี้เกี่ยวข้องกับคำจำกัดความของความเชี่ยวชาญและความสามารถในการทำงานร่วมกันของข้อกำหนดเพื่อประเมินและสรุปเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญภายนอก (CCO) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของ IAASB

IESBA ยังได้หารือเกี่ยวกับการจัดทำร่างพื้นฐานสำหรับข้อสรุป (Basis for Conclusions) โดยปรับวันที่มีผลบังคับใช้ของข้อกำหนดเรื่องนี้ให้สอดคล้องกับ IESSA และประมวลจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการรายงานความยั่งยืนและคาดว่าข้อกำหนดดังกล่าวจะประกาศขั้นสุดท้ายภายใต้การรับรองโดย Public Interest Oversight Board (PIOB) ภายในสิ้นเดือนมกราคม 2568

วัฒนธรรมสำนักงานและการกำกับดูแล (Firm Culture & Governance–FCG)

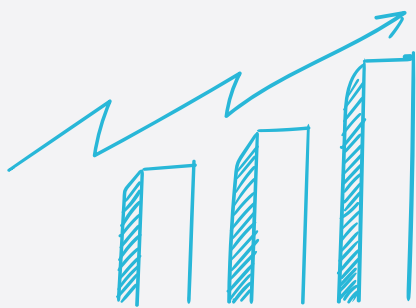
IESBA พิจารณาและรับรายงานขั้นสุดท้ายของ Firm Culture and Governance Working Group (FCGWG) ซึ่งกำหนดข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของคณะทำงานตามการรวบรวมข้อมูลที่ดำเนินการในระหว่างปี เพื่อพัฒนาข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีที่สำนักงานต่าง ๆ จะสามารถสร้างและรักษาวัฒนธรรมทางจริยธรรมทั่วทั้งสำนักงาน โดยกล่าวถึงความสำคัญของความเป็นผู้นำทางจริยธรรมและการกำกับดูแล ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่เป็นอิสระ การศึกษาและการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และความโปร่งใสเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรมของสำนักงาน และการพัฒนาเอกสารอธิบายเพิ่มเติม (Non-Authoritative Materials –NAMs) ซึ่งเน้นถึงคุณลักษณะที่สำคัญของสำนักงานที่มีจริยธรรม ความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีจริยธรรม และบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในการช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่มีจริยธรรมภายในสำนักงาน IESBA ได้อนุมัติโครงการที่จะเริ่มพัฒนามาตรฐาน และเอกสารอธิบายเพิ่มเติม โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการกำหนดมาตรฐาน IESBA จะดำเนินการประชุมในช่วงไตรมาสที่ 1-ไตรมาสที่ 2 ของปี 2568 เพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง

คณะทำงานด้านการรับไปใช้และการนำไปปฏิบัติ (Adoption & Implementation Working Group)

IESBA พิจารณาและอนุมัติข้อกำหนดในการอ้างอิงสำหรับคณะทำงานด้านการรับไปใช้และการนำไปปฏิบัติ (A&I) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมและติดตามการรับมาตรฐานไปใช้และการนำมาตรฐานไปปฏิบัติ โดยในระยะที่ 1 มุ่งเน้นเกี่ยวกับ IESSA การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการรายงานความยั่งยืน (มาตรฐานเรื่องความยั่งยืนและการใช้ผู้เชี่ยวชาญ) โดย IESBA สนับสนุนแผนปฏิบัติการเบื้องต้นของคณะทำงานรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปิดตัวมาตรฐานเรื่องความยั่งยืนและการใช้ผู้เชี่ยวชาญ การประสานงานและความร่วมมือกับ IFAC และ IAASB เอกสารการดำเนินการที่จะเผยแพร่อย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2568 และกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและยังสนับสนุน Reference Group ด้านความยั่งยืนให้เสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารการดำเนินงานที่จะพัฒนามาตรฐานความยั่งยืนและการใช้ผู้เชี่ยวชาญ ในปี 2568

แผนทั่วไปสำหรับมาตรฐานด้านอื่น ๆ IESBA จะพิจารณาเป็นแผนงานระยะที่ 2 หลังจากเสร็จสิ้นระยะที่ 1

IESBA พิจารณาการปรับปรุงกลางรอบเกี่ยวกับความก้าวหน้าของข้อผูกพันในยุทธศาสตร์ และแผนงาน IESBA ปี 2567-2570 โดยแผนงานปี 2568 IESBA ได้จัดลำดับความสำคัญของการเริ่มงานใหม่ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี กล่าวคือ มาตรฐานความเป็นอิสระที่สามารถนำไปใช้ได้กับผู้ปฏิบัติงานทุกวิชาชีพสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเรื่องความยั่งยืน ภายใต้ส่วนที่ 4B ของประมวลจรรยาบรรณ การทบทวนมาตรฐานเรื่องการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ (NOCLAR®) และ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน (CFO) และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาวุโส ในหน่วยงานธุรกิจ

เครื่องมือการจัดการกองทุน (CIVs) กองทุนบำเหน็จบำนาญ และกลุ่มบริษัทการลงทุน (ICCs)

IESBA พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ CIVs กองทุนบำเหน็จบำนาญ และ ICCs และพิจารณาการนำเสนอเกี่ยวกับการใช้ประมวลจรรยาบรรณที่มีอยู่ในทางปฏิบัติกับการตรวจสอบ CIVs IESBA พิจารณาช่องว่างที่อาจเกิดขึ้นในประมวลจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ CIVs และแนวทางในอนาคต ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเอกสารการให้คำปรึกษาเพื่อขอมุมมองและข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการใช้ประมวลจรรยาบรรณในการจัดการกับความเป็นอิสระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่สามที่ไม่ครอบคลุมโดยคำจำกัดความของ ประมวลจรรยาบรรณเรื่อง บุคคลและกิจการเกี่ยวข้องกัน (Related Party)

ทั้งนี้ คณะทำงานศึกษาและปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ภายใต้คณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณสภาวิชาชีพบัญชีฯ จะได้ติดตามการดำเนินการของ IESBA เพื่อนำมาเผยแพร่ และปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณของไทยต่อไป ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้ที่ <https://acprostd.tf.ac.or.th/standard/6/จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ>

TAC 2025

สนามประลองไหวพริบ ทางบัญชีระดับประเทศ

ทุกการแข่งขันย่อมมีทั้งความท้าทายและความภาคภูมิใจ
เช่นเดียวกับ Thailand Accounting Challenge 2025 (TAC)
ครั้งที่ 11 การแข่งขันตอบคำถามทางบัญชีระดับประเทศ
ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2568 ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี
ชั้น 6 ห้องประชุมศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษร ณรงค์เดช

ในปีนี้ การแข่งขันเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งความมุ่งมั่น
และการประชันไหวพริบทางบัญชีของเหล่านิสิตนักศึกษา
จากสถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศ จนกระทั่งได้ทีมที่สามารถ
คว้าชัยชนะไปครองได้สำเร็จ

เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองความสำเร็จ TFAC Newsletter
ฉบับนี้ จึงขอพาทุกท่าน ไปทำความรู้จักกับน้อง ๆ ทีมผู้ชนะ
พร้อมเรื่องราวเบื้องหลังความสำเร็จของพวกเขากันค่ะ

และทีมที่ชนะการแข่งขันในครั้งนี้
คือ ทีม T075 น้องนิสิตจากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย โดยมีสมาชิกในทีม 3 คน
ได้แก่

สุกคิตต์ เกิดเกษ
(น้องแดง)

จักรวาล บุญเจริญ
(น้องกระจง)

กรณิศ วรวงศ์ทัต
(น้องปานแก้ว)

อาจารย์ที่ปรึกษา
ภักพงศ์ บุญเกียรติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความรู้สึกหลังจากที่รู้ว่าเราชนะการแข่งขัน TAC

พวกเราได้ชนะเลิศในการแข่งขันวันนี้ ก็รู้สึกดีใจมาก ๆ เพราะพวกเราที่เตรียมตัวกันมานานมาก ประมาณ 2-3 เดือนได้เลย

รู้สึกดีใจมาก ๆ ที่ได้มาเข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้ และรู้สึกว่าที่เราใช้เวลาในการเตรียมตัวมาทั้งหมดก็สัมฤทธิ์ผลแล้วในวันนี้

รู้สึกดีใจเช่นกัน เพราะว่า เป็นการแข่งขันที่ต้องใช้เวลาเตรียมตัวนานมาก และวันนี้ก็ประสบความสำเร็จแล้วครับ

แรงจูงใจที่ทำให้เราตัดสินใจเข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้

ในปีที่แล้วได้มาชมการแข่งขัน TAC ครั้งที่ 10 และได้เห็นพี่ ๆ ขึ้นรับรางวัล ก็เลยรู้สึกว่าการครั้งนี้จะมาขึ้นรับรางวัลเหมือนที่เคยเห็นพี่ ๆ ได้รับเหมือนกัน

อยากจะพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ทางบัญชีมากยิ่งขึ้น และเป็น Profile ดีตัวเพื่อต่อยอดเส้นทางในวิชาชีพต่อไปครับ

จริง ๆ แล้วเราลงกรณ์ของเราเมื่อปีที่แล้วได้รางวัลที่ 1 และ ที่ 2 ปีนี้พวกเราเลยอยากมารักษาแชมป์ไว้ให้ได้ เพราะว่า ถ้าปีที่ 3 พวกเราจะได้ถ้วยรางวัลไปอยู่ที่คณะ วันนี้พวกเราเลยมาทวงแชมป์คืนค่ะ

การเตรียมตัวสำหรับการแข่งขัน TAC

เราจะแบ่งตามวิชาที่แต่ละคนถนัด เช่น ฆมนัดภาษีก็จะทำความเข้าใจภาษี ส่วนน้องถนัด Audit ก็จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับ Audit ส่วนเนื้อหาในส่วนบัญชีการเงิน ก็จะแบ่ง ๆ กันไป เพราะเนื้อหาเยอะมากครับ

สำหรับการแบ่งและการเตรียมตัว จริง ๆ แล้ว พวกเราก็มีวิชาที่ถนัดคล้าย ๆ กัน อย่างเช่น ฆมนูจะถนัดบัญชีการเงินพวกขึ้นกลาง 1 ขึ้นกลาง 2 ก็จะมีเพื่อนแล้วก็พี่คอยช่วยด้วย แต่ฆมนูก็จะเป็นคนดูแลหลัก อย่างพี่แดงก็จะเก่งเรื่องของภาษีก็จะใช้พี่แดงดูแลเรื่องภาษี ส่วนปานแก้วก็จะเน้น AIS แล้วก็ช่วย ๆ กันในส่วนของ Cost Accounting และ Managerial ที่ช่วยกันทั้ง 3 คนเลยคะ

นอกจากศึกษาหาความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ปานแก้วคิดว่า พวกเรามีความสามัคคีกันคะ เพราะพวกเราทั้ง 3 คน จะมีการซ้อมทำข้อสอบร่วมกันด้วย จริง ๆ แล้วการแข่งขันเรื่องของความรู้ก็เป็นเรื่องสำคัญ แต่การเป็น Teamwork ที่ดี จะช่วยให้เราประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้คะ

เป้าหมายในการแข่งขันคือ "รางวัลชนะเลิศ"

พวกเราคาดหวังรางวัลชนะเลิศไว้ตั้งแต่แรกอยู่แล้วคะ

อาจจะไม่ 100 เปอร์เซ็นต์ขนาดนั้น แต่พวกเรา ก็พกความมั่นใจมาเต็ม 100 เต็มที่แบบนั้นดีกว่า

อยากให้ทุกคนลองเปิดโอกาสให้กับตัวเอง เพราะจริง ๆ แล้ว พวกเรา 2 คน (น้องกระจง และน้องปานแก้ว) ก็อยู่แค่ปี 3 เอง แต่ก็รู้สึกว่ายากลองให้ได้รู้ ว่าจริง ๆ แล้วพวกเรา ก็มีความสามารถ และสามารถทำได้ และทุกคน สามารถเปิดโอกาสให้ตัวเองได้เช่นกันค่ะ

อยากจะเชิญชวนน้อง ๆ มาแข่งขัน TAC กัน เพราะว่าทำให้เราได้รับความรู้หลาย ๆ อย่าง นอกจากนี้ยังได้ฝึกการทำงานเป็นทีมกับเพื่อน ๆ ด้วยครับ

สิ่งที่ประทับใจจากการเข้าร่วมแข่งขัน

ก็ประทับใจที่ได้ฝึกพัฒนาความรู้ตัวเอง ด้านบัญชี และฝึกทำงานเป็นทีมร่วมกับเพื่อน ๆ ในทีมครับ

รู้สึกประทับใจที่ตัวเราได้พัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านบัญชี รวมไปถึงประทับใจ ในการจัดงานของสภาวิชาชีพบัญชี เพราะว่า เข้ามาร่วมการแข่งขัน รู้สึกว่าการจัดงาน มีความราบรื่นมาก ๆ ค่ะ

ประทับใจที่สภาวิชาชีพบัญชีจัดงานนี้ขึ้นมา เพราะพวกเราได้นำความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนมา แต่ไม่เคยได้เห็นภาพว่า ถ้าเรานำไปใช้ในชีวิตรจริง จะเป็นยังไง ลักษณะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เราจะเจอ จะเป็นรูปแบบไหน วันนี้เราสามารถ เห็นภาพได้ผ่านการแข่งขัน Thailand Accounting Challenge ค่ะ

คำแนะนำจากรุ่นพี่ ถึงนักบัญชีรุ่นใหม่ที่ จะลงสนามแข่งขัน

รู้ว่าการแข่งขัน TAC เป็นโอกาสที่ดีมาก ๆ เลย ถ้าเกิดใครที่สนใจ อยากพัฒนาตัวเอง อยากจะ ขอเชิญชวนให้ทุกคนมาเข้าร่วมการแข่งขัน Thailand Accounting Challenge กันด้วยค่ะ

Thailand Accounting Challenge 2025 (TAC) ครั้งที่ 11 เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าแข่งขันได้ ทดสอบความรู้ทางบัญชีและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ อันมีค่า ซึ่งจะเป็นก้าวสำคัญสู่เส้นทางวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีขอแสดงความยินดีกับน้อง ๆ ที่คว้าชัยชนะในครั้งนี้ และขอชื่นชมทุกคนที่ตั้งใจ เข้าร่วมการแข่งขัน ครั้งนี้อาจจะไม่ได้รางวัลแต่ เชื่อว่าได้รับประสบการณ์ดี ๆ กับการแข่งขัน อย่างมากมาย ปีหน้าครั้งที่ 12 เรามายพบกันใหม่ เพื่อพัฒนาตัวเองและสร้างประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ไปด้วยกันค่ะ

สัมผัสธรรมชาติที่กาญจนบุรี กับ SRT Royal Blossom

Exclusive Trip for TFAC Members and Friends

สภาวิชาชีพบัญชี
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ตระหนักถึงความสำคัญ
ของการสร้างเครือข่าย
และส่งเสริมความสัมพันธ์
ระหว่างสมาชิก จึงได้จัด
กิจกรรม One Day Trip
with TFAC ครั้งที่ 8 ขึ้น
เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2568
เพื่อมอบประสบการณ์

การเดินทางสุดพิเศษที่ผสมผสานทั้งความรื่นรมย์
ความรู้ และมิตรภาพ ผ่านการเดินทางบนขบวนรถไฟสุดพิเศษ
SRT Royal Blossom มุ่งสู่จังหวัดกาญจนบุรี ดินแดน
แห่งประวัติศาสตร์และธรรมชาติที่งดงาม ซึ่ง SRT Royal Blossom
เป็นหนึ่งใน Checklist ที่สำคัญของผู้ที่ชอบการท่องเที่ยว

ด้วยรถไฟ โดยขบวนรถไฟนี้ได้รับการปรับปรุงและตกแต่งใหม่
จากรถไฟ Kiha 182 และ 183 ของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเคยโลดแล่น
อยู่ในแดนอาทิตย์อุทัยมาก่อน แต่วันนี้ได้รับโอกาสใหม่บนรางรถไฟ
ของไทย โดยได้รับการแปลงโฉมจากขบวนรถโดยสารปรับอากาศทั่วไป
ให้กลายเป็นรถโดยสารสันทนการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ
มอบประสบการณ์ที่เหนือกว่าการเดินทางธรรมดา ด้วยการ
ออกแบบภายในที่หรูหรา สะดวกสบาย และรองรับกิจกรรมต่าง ๆ
ได้อย่างลงตัว โดยการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ได้รับการตอบรับเป็น
อย่างดีจากสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีจากทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็น
จากกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ ขอนแก่น ราชบุรี
นครราชสีมา และเชียงใหม่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 148 คน ซึ่งเดินทาง
มาร่วมสัมผัสประสบการณ์ครั้งนี้ร่วมกัน ที่พิเศษไปกว่านั้นคือ
นายกสภาวิชาชีพบัญชีและคณะกรรมการได้ร่วมเดินทางไปด้วย
ในฐานะผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้บรรยากาศมีความเป็นกันเอง ทุกคน
สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ
ได้ตลอดการเดินทาง

การเดินทางเริ่มต้นจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ซึ่งเป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ของการขนส่งระบบรางในประเทศไทย ก่อนออกเดินทางมุ่งหน้าไปยังจุดหมายแรก องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองที่ถือเป็นเจดีย์ที่สูงที่สุดในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสดูการขอมพรเพื่อความเป็นสิริมงคล ก่อนจะเดินทางต่อไปยังจังหวัดกาญจนบุรี

เมื่อ ขบวน SRT Royal Blossom เดินทางถึงจุดหมายหลักของทริป ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เยี่ยมชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว สัญลักษณ์แห่งประวัติศาสตร์ที่สะท้อนเรื่องราวของสงครามโลกครั้งที่ 2 สัมผัสบรรยากาศของเมืองกาญจนบุรีผ่านการล่องแพ ชมความงามของธรรมชาติสองริมฝั่งแม่น้ำแคว พร้อมฟังไกด์บรรยายเรื่องราวในอดีตที่เต็มไปด้วยความทรงจำและบทเรียนอันมีค่า ก่อนจะเดินทางไปวัดถ้ำวรวราราม วัดเก่าแก่ที่มีสถาปัตยกรรมอันงดงามและประวัติศาสตร์ที่ยาวนานกว่าร้อยปี

การเดินทางในครั้งนี้ไม่ใช่เพียงแค่การท่องเที่ยว แต่เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจากหลากหลายพื้นที่ ให้ได้มาพบปะพูดคุยและสร้างเครือข่ายที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นภายใต้บรรยากาศที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นและรอยยิ้ม ทุกช่วงเวลาของการเดินทางถูกเติมเต็มด้วยเสียงหัวเราะ ความสนุกสนาน และเรื่องราวที่น่าประทับใจที่เกิดขึ้นระหว่างทาง

สภาวิชาชีพบัญชีขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้พบกันอีกในโอกาสหน้า กับกิจกรรมที่มอบทั้งความสุข ความรู้ และความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น แล้วพบกันใหม่ใน One Day Trip with TFAC ครั้งต่อไป

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0 2685 2500 โทรสาร 0 2685 2501 e-Mail : tfac@tfac.or.th